

žarek dobrote

5/XXI
maj
2023

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Pokloni zvezek

VARUJMO ŽIVLJENJE

3 ••• Negativni vplivi elektronskih cigaret

STISKE SODOBNE DRUŽBE

4 ••• Varnost na spletu – kako se zavarovati pred spletnimi prevarami?

KARITAS MLADIH

5 ••• Akcija "Očistimo svoje okolje"

NA OBISKU

6 ••• Mamina radodarnost – zgled za vključitev v Karitas

7 ••• "Veruj v smisel trpljenja!"

8 ••• Odpreti svoje roke tistim, ki jih je življenje ranilo

KOPER

9 ••• Mir tej hiši

9 ••• Romanje na Sveto Goro

10 ••• Vezon, Kuzmuvo in prostovoljstvo

11 ••• Podajmo si veslo v skupnem čolnu

12 ••• Romanje v Porčinj

LJUBLJANA

16 ••• Dobrodelna prireditev ob materinskem prazniku na Skaručni

17 ••• Lepota dobrih skupnosti

17 ••• In kdo je moj bližnji?

17 ••• Vrednote, ki so nam jih posredovali starši, nas zaznamujejo

17 ••• Pomagajmo deklici Karolini

17 ••• Vračanje repatriiranih v Slovenijo ni preprosto

MARIBOR

19 ••• Poklicani k upanju!

19 ••• Velikonočno kosilo v Ljudski kuhinji Betlehem

POROČILO MREŽE KARITAS

20 ••• Ljubljana: Karitas v ljubljanski nadškofiji v letu 2022

21 ••• Slovenska karitas: Poročilo o dejavnosti mreže Karitas v letu 2022

23 ••• Nagradna križanka

••• Notranja pola: Osnovni vprašalnik za prepoznavo socialnih tisk-eSOS

• FOTO NASLOVNA STRAN Helena Zevnik Rozman in ZADNJA STRAN Urška Kelvišar •

IZDAJA: **Karitas** Kristanova 1 • SI-1000 Ljubljana
• info@karitas.si • www.karitas.si • TELEFON: 00386 1 300 59 60 •
ODGOVARJA: Peter Tomažič, generalni tajnik Slovenske karitas •
UREDNIŠKI ODBOR: Darko Bračun, Polona Miklič, Marijana Plesničar
Jezeršek, Marjan Dvornik, Barbara Godler, Peter Perše, Karlo Smodiš,
Helena Zevnik Rozman • UREDNICA: Helena Zevnik Rozman •
LEKTORIRANJE: Majda Strašek Januš • OBLIKOVANJE & GRAFIČNA
PRIPRAVA: Andrej Šauperl • ZALOŽILO: Ognjišče, d.o.o. • TISK:
Grafično podjetje SCHWARZ d.o.o., Ljubljana • Poština plačana pri pošti
• ISSN 1581-5528 • Vsebine v prispevkih izražajo mnenja avtorjev in ne
predstavljajo uradnega stališča Slovenske karitas. •

Izdajanje informativnega glasila Žarek dobre
omogoča FIHO - Fundacija za financiranje invalidskih in
humanitarnih organizacij, sofinancer programov Karitas

*»Za kulturo nenasilja. Živeti, govoriti in delovati brez
nasilja ne pomeni uklanjati se, niti biti poražen, še
manj odpovedati se čemu, ampak potegovati se za vse.
Kot je pred 60 leti rekel sv. Janez XXIII. v okrožnici
Pacem in terris: 'Vojna je neumnost, je nerazsodnost.'
Vsaka vojna, vsak oborožen spopad, se vedno konča s
porazom za vse. Delajmo na tem, da bo rasla kultura
miru. Pomnimo, da je tudi v primerih legitimne
obrambe cilj mir. In da je lahko trajen mir le mir
brez orožja. Delajmo na tem, da bo nenasilje – tako v
vsakdanjem življenju kakor v mednarodnih odnosih –
vodilo našega delovanja.«*

Misel papeža Frančiška

*iz molitvenega namena za mesec april
vir: Vatican News*

Foto: Andrej Šauperl

tema meseca

POKLONI ZVEZEK

Jana Flajs

Na Slovenski karitas smo letos že petnajsto leto zapored povabili k podpori in sodelovanju v **akciji Pokloni zvezek za vrtce in osnovne šole, ki bo potekala meseca maja in junija**. Tako kot vsako leto tudi letos vabimo k sodelovanju vse veroučence in mladinske skupine. Z akcijo želimo zbrati čim več zvezkov za družine s šoloobveznimi otroki, ki si sredstev za nakup ne morejo zagotoviti same. Hkrati pa želimo vse otroke spodbuditi k solidarnosti do sovrstnikov.

Zvezke zbiramo za več kot 12.000 socialno ogroženih otrok, ki jim bo Karitas preko poletja pomagala s šolskimi potrebščinami.

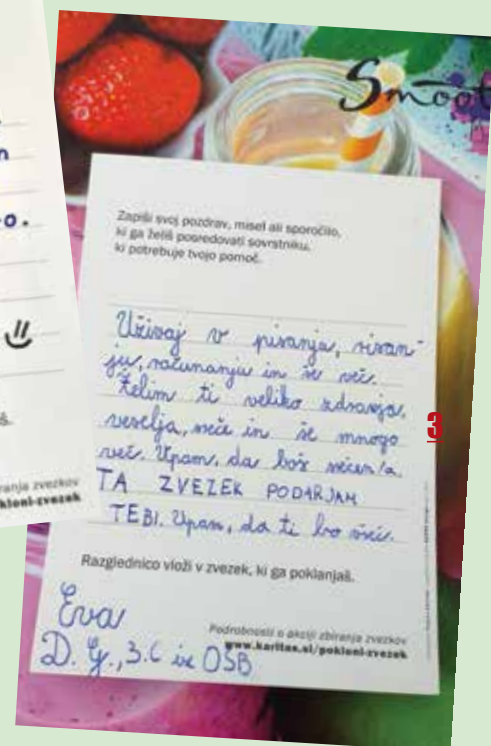
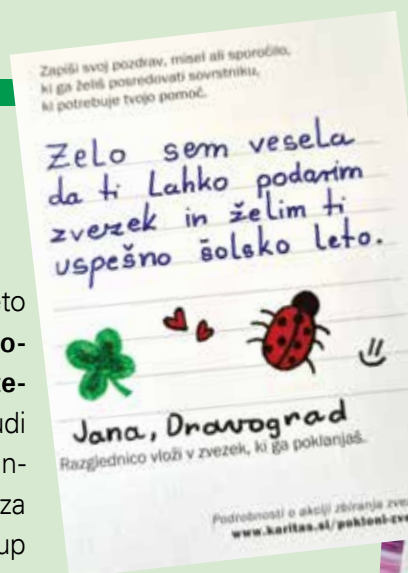
Otroke in njihove starše prosimo, da osnovnošolcem poklonijo **nov, velik, črtan zvezek**. Otroci, ki bodo zvezek podarili, bodo prejeli razglednico, na katero bodo lahko zapisali misel, pozdrav in/ali narisali tudi risbo za skritega prijatelja v stiski.

Akciji Pokloni zvezek se že četrto leto zapored pridružuje tudi podjetje Acron, d. o. o., z vsemi poslovalnicami Bags&More in Office&More po Sloveniji. Tako bodo v vseh njihovih prodajalnah na voljo v mesecih junij in julij zvezki, ki jih lahko starši in otroci kupijo ter podarijo za otroke, ki v Sloveniji potrebujejo tovrstno pomoč. Ob zaključku akcije bo podjetje Acron, d. o. o., vse zbrane zvezke v njihovih prodajalnah podarilo Karitas.

Veseli smo lepega odziva v preteklih letih. V šolskem letu 2021/22 je v akciji Pokloni zvezek sodelovalo 266 osnovnih šol in 102 vrtca, kjer je bilo skupaj zbranih **več kot 30.000 zvezkov**, ter dodatno še **več kot 6.000 zvezkov** zbranih v poslovalnicah Office&More in Bags&More.

Iskrena hvala vsem mentorjem za dosedanje pomoč in spodbudo otrok k solidarnosti. **Najlepša hvala** sodelavcem Karitas, ki ste in boste obiskali sodelujoče šole in vrtce, prevzemali zbrane zvezke, pripravljali pakete s šolskimi potrebščinami in jih razdelili med otroke, ki jim jih starši zaradi različnih stisk težko kupijo.

Za sodelovanje veroučnih in mladinskih skupin pišite za prejem gradiva (razglednic in plakatov) na e-naslov: jana.flajs@karitas.si.

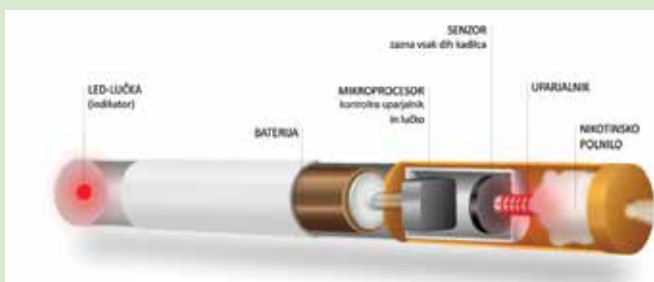

Varujmo življenje

NEGATIVNI VPLIVI ELEKTRONSKIH CIGARET

Zbrala: Helena Zevnik Rozman

Elektronske cigarete (EC) so izdelki, ki s pomočjo baterije segrevajo tekočino, da se ta spremeni v aerosol, ki ga nato vdihuje uporabnik.

Shematični prikaz sestave elektronske cigarete (vir: slika z interneta).

Glavne sestavine tekočine so nikotin, vlažilci, arome in voda. Na voljo so tudi tekočine brez nikotina. EC ne vsebujejo tobaka in v njih ne poteka gorenje. Uporabljajo se tudi za vdihavanje različnih prepovedanih drog, najpogostejše kanabisa. Nadzor nad kakovostjo tekočin in EC, vključno z baterijami, je zelo omejen. EC so v bistvu zelo raznolika skupina izdelkov, ki se hitro spreminjajo.

EC so v prodaji od leta 2006, popularnejše pa so od leta 2010. Druga imena zanje so e-cigarete, vejpi ali elektronski sistemi za dovajanje nikotina, včasih jih uporabniki imenujejo tudi osebni uparjalniki, elektronski inhalatorji ali osebni inhalatorji.

Uporabnik EC je izpostavljen znatnim količinam potencialno zdravju škodljivih snovi. V tekočinah in/ali aerosolu EC so poleg nikotina, vlažilcev in arom prisotne tudi druge potencialno zdravju škodljive kemične snovi. Med njimi so snovi, ki jih najdemo v tobačnem dimu, pa tudi številne, ki jih v tobačnem dimu ni.

Zaskrbljujoča je prisotnost različnih dražilni snovi in snovi, ki povzročajo raka, kot so formaldehid, acetaldehid, akrolein in prisotnost različnih aromatizirajočih kemičnih snovi, za katere ni znano, kakšne učinke na zdravje imajo ob vdihavanju.

EC so tudi vir zelo visokih ravni majhnih delcev, ki vstopajo v dihalni sistem uporabnika. Prisotne so tudi kovine, ki so višje kot v tobačnem dimu in imajo pomembne škodljive učinke na zdravje, predvsem pljuč, jeter, ledvic in možganov.

Sestavine tekočin/aerosola EC niso raziskane ali odobrene za vdihavanje. Proizvajalci pogosto zavajajo s trditvijo, da so številne sestavine aerosola EC prepoznane kot varne za zdravje in se uporabljajo v proizvodnji hrane, vendar pa je varnost preizkušena le ob zaužitju (arome, vlažilci oziroma topila). To pa ne pomeni, da so varne tudi pri vdihavanju. Učinki večine arom in vlažilcev na zdravje pri vdihavanju niso raziskani; učinkov dolgotrajnega vdihavanja teh snovi na zdravje še ne poznamo. So pa iz prehranske industrije že znani škodljivi vplivi pri vdihavanju nekaterih aromatizirajočih snovi, in sicer povečajo možnost kroničnega kašlja, bronhitisa, astme in drugih hudih pljučnih bolezni.

Čeprav dolgotrajni učinki še niso raziskani, saj so EC v uporabi še premalo let, številne raziskave že kažejo, da aerosol EC lahko povzroči spremembe v številnih organih, ki bi potencialno lahko vodile v različne bolezni, kot so rak, bolezni srca in ožilja ter bolezni dihal.

Uporaba EC pa že ima dokazane in potencialne škodljive učinke na uporabnika:

- privede do znakov zasvojenosti,
- EC lahko eksplodirajo in povzročijo opekline in poškodbe; tveganje je pomembno večje pri baterijah slabe kakovosti, neustrezno hranjenih ali predelanih baterijah,
- možne so namerne ali nenamerne zastrupitve z nikotinom, tudi s smrtnim izidom.

Priporočila Nacionalnega inštituta za javno zdravje

1. Uporabo EC odsvetujemo, še posebno otrokom, mladostnikom, nosečnicam, ženskam, ki načrtujejo nosečnost, bolnikom s kroničnimi obolenji (predvsem dihal) in nekadilcem.
2. EC ne priporočamo za opuščanje kajenja.
3. Svetujemo izogibanje pasivni izpostavljenosti aerosolu EC.

Vir: Koprivnikar, H., Zupanič T., Farkaš Lainščak J.; *Elektronske cigarete – podrobnejše informacije za zdravstvene delavce; Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ljubljana, 2020*

Publikacija je dostopna na spletni strani www.nijz.si.

stiske sodobne družbe

VARNOST NA SPLETU – KAKO SE ZAVAROVATI PRED SPLETNIMI PREVARAMI?

Jure Pavlič

O nevarnostih pri uporabi interneta se je začelo razmišljati s pojavom novih tehnologij, ki so omogočile velike spremembe – ne le pri komuniciranju, temveč tudi pri opravljanju vsakodnevnih nalog. Zaradi teh pridobitev pa smo postali tudi ranljivejši, naše osebno življenje je bolj izpostavljeno in govora o spletnih prevarah je vedno več.

Za spletne napadalce so postali privlačni **naši osebni in poslovni podatki ter različna varnostna gesla**, z zlorabo katerih lahko naredijo velikansko škodo. Njihove tarče niso samo vladne ustanove in finančne institucije, temveč tudi podjetja in fizične osebe. Številni ponudniki spletnih vsebin o uporabnikih interneta zbirajo osebne podatke (imena, naslove, telefonske številke, e-poštne naslove), ob tem pa pogosto ne podajo obvestila, s kakšnim namenom bodo zbrani podatki uporabljeni. Osebni podatki pa se zbirajo tudi s pomočjo »piškotkov« (ang. »cookies«), pri čemer običajno lahko za vsako spletno mesto izberete, če želite, da uporablja »piškotke« ali ne.

Kaj se nam lahko zgodi na spletu?

- **Zloraba osebnih podatkov** v namene oglaševanja;
- vrstniško **nadlegovanje in izsiljevanje**;
- **nezaželeni odzivi** na to, kar smo objavili (odpuščanje z delovnega mesta zaradi zapisa na blogu, težave pri zaposlitvi, v razmerju, spor s prijateljem);
- **nezaželeni kontakti** s strani neznancev, groomming (manipulativno vedenje, s katerim storilci dostopajo do potencialnih žrtev, jih prisilijo, da se strinjajo z zlorabo in s tem zmanjšajo tveganje, da bi jih razkrili), spolno nadlegovanje;
- **dokončnost**: tudi če si premislimo in želimo podatke ali slike izbrisati, je to praktično nemogoče, ker so še neke shranjeni na spletu;
- **kraja identitete**: nekdo se lahko predstavlja v našem imenu in dela stvari, ki so nam v škodo;
- **drugi o nas objavljajo** slike, podatke, za katere ne želimo, da so objavljeni na spletu;
- **goljufije pri spletni prodaji in nakupih**;
- **izpostavljenost**: objavimo npr., da smo na dopustu, in nas doma obiščejo roparji ...

Nove tehnologije so nam omogočile, da tudi sami objavljamo informacije, nad čemer so najbolj navdušeni mladi. Slike in video posnetke lahko s pomočjo mobilnega telefona posnamemo v vsakem trenutku in prav tako hitro jih lahko naložimo na splet. **Slike,**

ki smo jih enkrat objavili, ostanejo na spletu, kjer jih lahko vidi kdorkoli, še leta po tem, ko so bile objavljene. Možnost označevanja oseb na slikah, ki jih ponuja večina socialnih omrežij, pa precej olajša delo tistemu, ki se na spletu loti iskanja fotografije nekoga.

Otroci in najstniki, ki veliko uporabljajo spletne strani socialnih omrežij, lahko prek njih izražajo svojo identiteto in kreativnost. Hkrati pa so lahko tudi zelo dovzetni in hitro prizadeti zaradi žaljenja, zmerjanja in opravljanja, saj šele razvijajo svojo osebnost in samopodobo. Žal se običajno ne zavedajo dovolj, da lahko do osebnih informacij, ki jih objavljajo na spletu, dostopajo vsi, vključno z njihovimi starši, učitelji, bodočimi delodajalci in ljudmi s slabimi nameni.

10 NASVETOV, KAKO SE ZAŠČITITI PRED SPLETNIMI ZLORABAMI:

1. Uporabljamo **dolga in zapletena gesla**, različna za različne strani, pogosto jih menjamo in jih v nobenem primeru ne povemo nikomur. Tvoje geslo je tvoja skrivnost!
2. Poskrbimo, da imamo premišljeno nastavljene **nastavitve zasebnosti v socialnih omrežjih**.
3. **Občasno se je priporočljivo „pogooglati“** – v spletni brskalnik vpišemo svoje ime in preverimo, kaj je o nas objavljeno na spletu.
4. Premisli, kakšne fotografije sebe in drugih objavljaš na spletu. **Kar je enkrat objavljeno, je težko oz. nemogoče izbrisati**, saj ne vemo, kam vse se je še razširilo, kdo si je to skopiral, shranil, posredoval naprej in bo spet objavil ... Zato objavljaj le stvari, ki jih lahko vidi kdorkoli.
5. Previdno z uporabo geolokacijskih storitev na svojem pametnem telefonu, katere širšemu spletu sporočajo vašo lokacijo. Če tega nujno ne potrebujete, se lahko preprosto izključite.
6. **Zaklepajte zaslon** svojega pametnega telefona. Če ima kdo dostop do podatkov, slik, profilov prek njega, ti lahko naredi veliko škode.
7. **Previdno z uporabo spletne kamere**: naj bo izključena, ko je ne uporabljaš. Zavedaj se, da je kot okno, skozi katerega lahko tudi nepovabljeni pokukajo v vašo zasebnost, stanovanje in življenje.
8. **Spoštuj in ščiti tudi zasebnost drugih**. Objavljanje slik drugih brez dovoljenja in označevanje oseb na slikah, brez njihove privolitve, je groba kršitev.
9. **Na spletu ne objavljaj svojih kontaktnih podatkov**: imena, priimka, telefonske številke, naslova bivanja, naslova elektronske pošte in drugih osebnih podatkov, kot so datum rojstva, davčna številka, številka kreditne kartice ipd.
10. Ne odgovarjaj na elektronsko pošto, ki od tebe **zahteva osebne in finančne podatke**. Legitimna podjetja takšnih zahtev nikoli ne bodo pošiljala po elektronski pošti ali prek spleta.

Če boste sledili tem desetim napotkom, bo vaše tveganje za spletno zlorabo drastično manjše. Dobro se je tudi zavedati, da je internet odprt prostor, kjer vsak lahko zapiše in objavi, kar želi, kar je lahko uporabno, saj tako lahko enostavno pridobimo veliko informacij, hkrati pa je veliko teh informacij lahko neresničnih in pametno je po lastni vesti presoditi, kaj je za nas uporabno in kaj bi bilo lahko škodljivo.

V primerih, da smo žrtev spletne zlorabe ali sumimo nanjo, se je pametno obrniti kar na policijo, ki dnevno obravnava več takih primerov. Po pomoč in dodatne informacije se lahko obrnete tudi na **Center za varnejši internet – Safe.si**, **Tom telefon** za pomoč mladostnikom ali na **spletno-oko.si**, kamor lahko anonimno objavite neprimerne spletne vsebine.

Za brezplačno pomoč pri uporabi mobilnih telefonov ali računalnikov pa se lahko obrnete tudi na Škofijsko karitas Ljubljana, na Poljanski cesti 2, kjer v okviru projekta eSOS deluje e-Kamra. Pišite na **jure.pavlic@lj.karitas.si** ali pokličite na **01 43 12 214**.

Projekt eSOS sofinancira Ministrstvo za javno upravo iz sklada za NVO.

karitas mladih

AKCIJA OČISTIMO SVOJE OKOLJE

Daša Štalc

V soboto, 15. aprila, je Mlada karitas izvedla vsehlovensko čistilno akcijo **Očistimo svoje okolje**. Čeprav se veliko ozavešča o nevarnih posledicah odpadkov v naravi, jih je še vedno preveč. Odpadki v naravi predstavljajo velik problem, saj onesnažujejo našo podtalnico. Ko dežuje, dež spira iz zgornje plasti zemlje snovi, ki lahko tako pridejo v stik s podtalnico. Veliko ljudi ima doma vodnjake, iz katerih zalivajo vrtove in ta pridelek uživajo. Voda iz vodovoda pride iz varovanih območij, ampak voda se pod površjem pretaka. Velik okoljski problem predstavlja tudi plastika, saj potrebuje ogromno let, da se popolnoma razgradi. Navadna plastenka za vodo za razgradnjo potrebuje 450 let, avtomobilska guma pa kar 2000 let.

V letu 2021 je povprečen Slovenec zavrzel 518 kilogramov odpadkov, kar je 29 kilogramov več kot leto prej. Ta visoka številka je bila eden izmed razlogov, da smo se odločili izvesti čistilno akcijo po celi Sloveniji.

V akciji je sodelovalo 53 prijavljenih ekip iz različnih regij Slovenije. Največ skupin je čistilno akcijo izvedlo na območju Ljubljane in Novega mesta. Skupaj je pobiralo odpadke okoli 500 prostovoljcev, ki so svoj prosti čas namenili dobri spremembi v okolju.

V čistilni akciji so sodelovali tudi naši animatorji počitnic Biserov, ki so v času aprilskih priprav očistili del Portoroža. Očistili smo del plaže, kjer z otroki poleti preživimo veliko časa, ter širšo okolico Sončne hiše, kjer bo poleti potekalo letovanje družin.

6 Akcija Očistimo svoje okolje je potekala pod okriljem Dneva za spremembe, katerega pobudnik je Slovenska filantropija.

MLADI se predstavijo

Živijo, sem Nika in prihajam iz majhne vasice Zadobje v Poljanski dolini. Trenutno zaključujem dodiplomski študij socialnega dela v Ljubljani. Moje sodelovanje z youngCaritas se je začelo že pred sedmimi leti, ko sem se jim kot animatorka prvič pridružila na **Počitnicah Biserov**. Od takrat sem se pridružila tudi projektoma **Pismo za lepši dan** in **Zgodbe oblek**, prav tako sem ena od skrbnic za socialna omrežja. Letos se bom na Biserih prvič preizkusila še v vlogi voditeljice.

Prostovoljstvo: Za mano je že precej prostovoljnih ur pri različnih organizacijah, trenutno pa sem aktivna prostovoljka pri youngCaritas, Katoliški mladini in Zvezi prijateljev mladine. Všeč pa so mi tudi enkratna prostovoljstva ob raznih izobraževalnih in športnih dogodkih.

Hobiji: Rada potujem, pijem kavo s svojimi najljubšimi, se ukvarjam s športom in sem zavzeta ljubiteljica sončnih zahodov.

Najljubša hrana: Kebab z veliko omake.

Najljubši kraj za izlet v Sloveniji: Najbrž najtežje vprašanje, ker so mi številni kottički Slovenije precej pri srcu. Se pa vedno z veseljem odpravim na morje ali po razglede v gore.

Najljubša pesem: MRFY: Prjatučki.

Najljubši kottiček, kjer se sprostiš: V Tacnu pri Savi, ob šumenju vode, ki teče čez brzice.

Najljubša slovenska beseda: Midva. In dvojina na splošno. ☺

na obisku

MAMINA RADODARNOST – ZGLED ZA VKLJUČITEV V KARITAS

Janez Jerič

Moje ime je Janez in delujem v Župnijski karitas Novo mesto – Šmihel, ki pokriva del mesta in podeželski del ter zajema 9.000 prebivalcev. Kot otrok sem živel na kmetiji, ki je bila od samega mesta oddaljena le dober kilometer. Živeli smo skromno življenje, saj smo se doma preživljali samo s tistim, kar smo pridelali, denar za najnujnejše potrebe pa smo dobili s prodajo nekaj malega mleka in jajc. Drugih prihodkov v družini s štirimi otroki ni bilo. Ko sem bil še otrok, so k nam redno vsak teden prihajali ljudje, ki niso imeli svojega doma, prosit za hrano, da so lahko nahranili svoje družine. Ponavadi je bila moja mama tista, ki je reševala njihovo stisko – in če ni imela ničesar drugega, jim je z veseljem odrezala velik kos kruha in jim ga dala. Čeprav smo tudi sami živeli skromno, se tega kot otroci takrat niti nismo zavedali, saj je veliko družin v vasi živelo podobno kot mi, drugače je bilo le pri tistih, kjer je bil kdo iz družine zaposlen.

Kot otrok sem mammo velikokrat spremljal pri njeni radodarnosti. Lahko rečem, da je njena radodarnost vplivala za mojo vključitev v Župnijsko karitas, h kateri me je povabil gospod župnik, in tako kot prostovoljec in tajnik sodelujem že petnajsto leto.

Prostovoljstvo me krepi, mi pomeni biti drugačen od drugih, ker s tem, ko pomagam drugim, spremijam svoje življenje in tako prejemam v zahvalo več ljubezni, prijateljev in topline. Pri delu se srečujem z ljudmi, ki so v raznih stiskah, prihajajo po pomoč v hrani; največ opravka imam z migrantskimi družinami. Ljudje so večinoma prijazni, nekateri tudi zagrenjeni, in velikokrat jezni na ves svet. Nekateri želijo samo pomoč, in ko jo prejmejo, hitro zapustijo prostor, nekateri pa so se pripravljani tudi pogovarjati in jih je treba

odsloviti, ker je včasih vrsta čakajočih; nekateri tudi radi pogodrnjajo, če morajo predolgo čakati, čeprav se pri nas to ne dogaja pogosto. Kadar ni vrst, prosilcem namenim več časa, tako da jih sprašujem, nagovarjam, da izpostavijo zaupen stik – in tako se lahko poglobim v njihovo stisko, ki ni samo materialna, pač pa še veliko hujša, t.j. duševna stiska.

Kako si sam predstavljam Karitas? Vprašanje, ki si ga pogosto zastavljam. Kako spreminjati, spremljati, vzgajati in svetovati ljudem, ki so v stiski in za izhod iz nje naredijo malo ali popolnoma nič in se predajajo malodušju? Kako jim postaviti meje, ogledalo, da bi naredili korak naprej – in da kot sodelavec Karitas ne bom gradil novih generacij odvisnikov od socialne in druge pomoči? Kako vzgajati otroke, ki potem kot odrasla oseba nosi v sebi čut za človeka, ki je v težavah?

Pri delu, ki ga opravljam, me vodi pravičnost, kar pomeni, da so vsi, s katerimi se srečujem pri svojem karitativnem delu, enako obravnavani, ne glede na spol, versko pripadnost ali narodnost. Če je človek v stiski, mu je potrebno pomagati takoj, zato prosilcem v dogovoru z njimi pomagam tudi takrat, ko ni uradnih ur.

„VERUJ V SMISEL TRPLJENJA!“

dr. Jurij Bizjak

Patri frančiškani na Sveti Gori nad Gorico imajo v svoji kapeli pomenljiv napis: „Veruj v smisel trpljenja!“ Napis je v skladu z naukom apostola Pavla, ki piše o križu: „Beseda o križu je namreč tistim, ki so na poti pogubljenja, norost, nam, ki smo na poti odrešenja, pa je Božja moč“ (1 Kor 1,18). „Mi pa oznanjamo Kristusa, križanega, Judom spotiko, poganom norost, tistim pa, ki so poklicani, Judom in Grkom, Kristusa, Božjo moč in Božjo modrost“ (1 Kor 1,23–24). V pesmi velikega tedna pojemo: „Zvesti križ, edino ti si plemenito res drevo, ni lesá, ki rasel, cvetel, sad poganjal bi tako.“

Križ, ki ga od Kajna in Abela naprej nosi vse človeštvo, so tudi vojne in tudi o vojni pogosto beremo in slišimo, da je norost. Postavljam pa si vprašanje, ali ni tudi vojna norost za tiste, ki so na poti pogubljenja, za tiste, ki so na poti odrešenja, pa Božja modrost? Ali vera v smisel trpljenja ni tudi vera v smisel vojne? Ali naj toliko grozot in trpljenja ostaja brez smisla? Znan je izrek o vrednosti bolečine: „Najboljši vzgojitelj ljudi je bolečina: uči nas umetnosti in pesništva in pristnosti, navdihuje nas z junaštvom in usmiljenjem, daje vrednost našemu življenju in nam predlaga, naj ga ponudimo v daritev – in slednjič, dobra in vzvišena je bolečina, ki nam v ljubezni prinaša brezkončnost.“ Judovski pa je izrek: „Ni je bolj cele reči kot je strto srce!“

Gospod je veliki vzgojitelj najprej vsakega človeka in pismo Hebrejcem nas spodbuja: „Sin moj, Gospodovega strahovanja ne preziraj in ne omaguj, kadar te opominja!“ (Heb 12,5). Gospod pa je tudi veliki vzgojitelj narodov, kakor pravi psalmist: „Ta, ki vzgaja narode, naj bi ne kaznoval, ta, ki človeka uči spoznanja, naj bi ne vedel?“ (Ps 93,10). Gospod je velik kralj,

pravi Job: „Narode povečuje in jih pokončuje, narode razširja in jih ugonablja“ (Job 12,23).

V evangeliju slišimo slepega berača, ki prosi Gospoda: Rabuni, da bi spregledal! Prošnja slepega berača nam daje odgovor na naše vprašanje, kaj bi bilo treba narediti v izognitev tako vseh manjših kakor tudi vseh velikih spopadov: „Gospod, da bi spregledali!“ Da bi spregledali, da „smo ljudje sami zase živina“, kakor pravi Pridigar (Prd 3,18), in da so tudi narodi s svojimi voditelji sami zase „čreda bikov s teleti ljudstev“, kakor pravi psalmist (Ps 68,31). Da bi spregledali, da je treba iskati najprej Božje kraljestvo in njegovo pravičnost in vse drugo nam bo navrženo (Mt 6,33).

Tudi hiše današnjih narodov Gospod roti kakor hišo Izraelovo in jih sprašuje, kakor piše prerok Ezekiel: „Kakor resnično živim, govori vsemogočni Gospod, nimam veselja nad smrtjo brezbožneža, ampak nad tem, da se brezbožnež spreobrne od svojega pota in živi! Zapustite, zapustite svoja hudobna pota! Zakaj hočete umreti, hiša Izraelova?“ (Ezk 33,11). In kakor piše prerok Izaija: „O da bi pazil na moje zapovedi! Tedaj bi tvoj mir bil kakor reka in tvoja pravičnost kakor morski valovi!“ (Iz 48,18).

Tudi za velike spopade namreč leži odgovornost na vseh, na vodilnih in na ljudstvih. Konstitucija „Cerkev v sedanjem svetu“ kaže na odgovornost vsakega človeka, ko pravi: „Toda vsak izmed nas naj pazi, da se ne bo zanašal samo na napore nekaterih posameznikov, svojo lastno miselnost pa puščal vnemar. Kajti državni voditelji, ki odgovarjajo za skupno blaginjo svojega ljudstva in hkrati skrbijo za blagor vsega sveta, so močno odvisni od mnenja in razpoloženja množic. Ves njihov trud za mir je zaman, dokler duh sovraštva, prezira in sumničenja, plemensko sovraštvo in zagrizeni svetovni nazori ljudi razdvajajo in pretvarjajo v nasprotnike“ (CS 82,3).

ODPRETI SVOJE ROKE TISTIM, KI JIH JE ŽIVLJENJE RANILO

papež Frančišek

prevod: s. Leonida Zamuda, vir: Vatican News

Na nedeljo Božjega usmiljenja nam evangelij pripoveduje o prikazovanju vstalega Jezusa Tomažu, »nejevernemu apostolu« (prim. Jn 20,24–29).

8

V resnici Tomaž ni edini, ki mu je težko verovati, pravzaprav predstavlja nekako vse nas. Ni namreč vedno lahko verovati, še posebej če smo, kakor je bilo to v njegovem primeru, doživeli veliko razočaranje. Leta je sledil Jezusu, tvegati in prenašati težave, vendar pa so Učitelja pribili na križ kakor zločinca in nihče ga ni osvobodil. Nihče ni storil ničesar! Umrli je in vsi se bojijo. Kako naj človek še zaupa? Kako zaupati novici, ki pravi, da je živ? V njem se je porajal dvom.

Vendar pa Tomaž pokaže, da je pogumen: medtem ko so ostali iz strahu zaprti v dvorani zadnje večerje, gre on ven in tvega, da bi ga lahko kdo prepoznal, prijavil in aretiral. Lahko bi celo mislili, da bi si zaradi svojega poguma bolj kot drugi zaslužil, da bi srečal vstalega Gospoda. Vendar pa prav zato, ker se je oddaljil, ko se je Jezus na velikonočni večer prvič prikazal učencem, Tomaža ni bilo in je zamudil priložnost. Oddajljal se je od skupnosti. Kako bo lahko ponovno dobil priložnost? Samo tako, da se bo vrnil k ostalim; s tem da se bo vrnil tja, v tisto družino, ki je bila prestrašena in žalostna, ko je odšel. Ko to stori, ko se vrne, mu povedo, da je prišel Jezus, vendar pa on težko verjame; rad bi videl njegove rane. In Jezus mu ustreže: čez osem dni se ponovno prikaže v sredi med svojimi učenci in mu pokaže svoje rane: roke, noge; te rane, ki so dokaz njegove ljubezni, ki so vedno odprti kanali njegovega usmiljenja.

Premislimo o teh dejstvih. Tomaž si za to, da bi veroval, želi izredno znamenje: dotakniti se ran. Jezus mu jih pokaže, vendar na običajen način, tako da pride pred vse, v skupnosti, ne zunaj nje. Kot bi mu rekel: če me hočeš srečati, ne išči daleč, ostani v skupnosti, z drugimi; in ne hodi stran, moli z njimi, lomi z njimi kruh. In to pravi tudi nam. Tam, v skupnosti, me

boš lahko našel, tam ti bom pokazal znamenja ran, vtisnjena v moje telo: znamenja Ljubezni, ki premaga sovraštvo, Odpuščanja, ki razoroži maščevanje, znamenja Življenja, ki premaga smrt. Tam, v skupnosti, boš odkril moje obličje, ko boš s svojimi brati in sestrami delil trenutke dvoma in strahu ter se jih boš še močneje oklenil. Brez skupnosti je težko najti Jezusa.

Dragi bratje in sestre, povabilo, namenjeno Tomažu, velja tudi za nas. ***Kje mi iščemo Vstalega? V kakšnem posebnem dogodku, v kakšnem spektakularnem ali nenavadnem verskem pojavu, zgolj v naših čustvih in občutkih? Ali pa v skupnosti, v Cerkvi, kjer sprejmemo izziv, da ostanemo v njej, tudi če ni popolna?*** Kljub vsem njenim omejenostim in padcem, ki so naše omejenosti in padci, je naša mati Cerkev Kristusovo telo; in prav tam, v Kristusovem telesu, so še vedno in za vedno vtisnjena največja znamenja njegove ljubezni. Vendar pa se vprašajmo, če smo v imenu te ljubezni, v imenu Jezusovih ran, pripravljeni odpreti svoje roke tistim, ki jih je življenje ranilo, ne da bi kogarkoli izključili iz Božjega usmiljenja, temveč sprejeli vse; vsakega kot brata, kot sestro, kakor Bog sprejema vse. Bog sprejema vse.

Naj nam Marija, Mati usmiljenja, pomaga, da bomo ljubili Cerkev in jo naredili za gostoljuben dom za vse.

koper

MIR TEJ HIŠI

Marjana Plesničar Jezeršek

Na praznik Gospodovega oznanjenja Mariji smo se sodelavci in prijatelji Škofijske karitas Koper zbrali na občnem zboru, ki je letos potekal pod geslom **„Mir tej hiši“**, geslom, ki bo preko celega leta 2023 usmerjal delovanje naše Karitas.

Za začetek smo se zbrali v cerkvi Marije Tolažnice žalostnih v Logu pri Vipavi, kjer je gospod škof Jurij Bizjak, ob somaševanju duhovnikov, pred-

sednikov Dekanijskih in območnih karitas, daroval sveto mašo. Bogoslužje so sooblikovali prostovoljci ŠKK, g. škof pa nas je v pridigi spomnil, da

Bog ne odstopa od svojega načrta. Izvoljeno ljudstvo ga je preizkušalo, kralj Ahaz ga je zavračal, On pa jim je obljubljal Odrašenika, Emanuela, ki se je uresničil prav v evangeliju 25. marca. Iz Marijinega naročja se je Jezus po zaključeni zemeljski poti vrnil v Očetovo naročje. To so čudežne reči, skrivnosti, ki jih lahko le ponižno občudujemo in kot Marija sprejemamo Njegov načrt, ki ga ima z nami. G. škof se je na koncu še zahvalil za vsa dobra dela sodelavcev Karitas.

Srečanje smo nadaljevali v Dvorcu Lanthieri, ki nam ga je širokosrčno posodila Univerza v Novi Gorici, za kar se jim iskreno zahvaljujemo. V dvorcu so nas

gostoljubno sprejele prostovoljke Vipavske karitas, ki so poskrbele, da smo se okrepčali, ter nam v imenu ŠKK raz-

delile nove zbornike s poročili za leto 2022, ter rožice, kot je prav za praznični dan.

Sledil je statutarni del, imenovanje predsedstva in predstavitev poročil o delovanju v letu 2022. Izziivi, ki so jih prinesli vojna v Ukrajini, prihod begunskih družin, dvig cen osnovnih življenjskih potrebščin ter posledice epidemije, ki je okrnila nekatere dejavnosti, so zaznamovali to leto. Vendar ga je pod drugi strani zaznamovala velika solidarnost, ki se je pokazala ob zbiranju pomoči za Ukrajino, sprejemu in srbi za begunce, ob darovih dobrih ljudi na raznih prireditvah ter ob drugih priložnostih.

V razpravi, ki je sledila poročilom, je bilo izpostavljeno, da se naša prostovoljska mreža stara, zaradi česar je potrebno ustrezno poskrbeti in prilagoditi delo starejšim osebam ter po drugi strani poiskati mlajše, ki nosijo v sebi željo pomagati ljudem v stiski.

Po sprejemu poročila je ravnatelj ŠKK, g. Tihomir Busija, predstavil še program za leto 2023, ki je usmerjen predvsem v krepitev centrov Karitas in nadaljevanje obstoječih programov pomoči.

Za predah so nam s simpatičnim izborom pesmi ušesa in srca razveselile Sestre Kobal, za zaključek pa je nekaj misli o Karitas in miru, v kontekstu družbenega nauka Cerkve, zbral in z nami podelil g. Gabriel Kavčič.

Ob zaključku uradnega dela so za presenečenje poskrbeli še otroci iz programa Popoldan na cesti, ki so za vsakega pripravili majhno pozornost, svečko, ki bo simbolično v naše domove prinašala mir, mir, ki ga bomo nato delili naprej, med vse ljudi, s katerimi se bomo v tem letu srečevali.

Velik HVALA vsem prostovoljkam, prostovoljcem, zaposlenim, dobrotnikom, donatorjem, ljudem, ki nam zaupajo, ko se obrnejo na nas po pomoč, ter drugim, ki stojijo za predstavljenimi poročili!

ROMANJE NA SVETO GORO

Marjana Plesničar Jezeršek

V sklopu akcije 40 dni brez alkohola smo v sodelovanju s Slovensko karitas na 5. postno nedeljo poromali na Sveto Goro nad Novo Gorico. Za žrtve alkohola in njihove svojce nas je skoraj 100 romarjev prehodilo pot na Sveto Goro, ob čemer smo prebiral in premišljevali križev pot, ki ga je za letošnji postni čas napisala ga. Jožica Ličen.

Sveto mašo je daroval g. Tomaž Kodrič ob somaševanju g. Cvetka Valiča. Za uvod je nekaj besed o akciji 40 dni brez alkohola povedala predstavnica Slovenske karitas ga. Mojca Kepic, za sooblikovanje bogoslužja pa so poskrbele prostovoljke Goriške in Vipavske območne karitas. S pesmijo je sveto

mašo obogatil moški pevski zbor Janeza Svetokriškega iz Vipavskega križa.

V evangeliju nas je Božja beseda nagovorila z odlomkom, v katerem Jezus obudi Lazarja od mrtvih. Kot je povedal g. Tomaž, Jezus tudi nas kliče, naj pridemo ven, kot Lazar iz jame, naj sledimo Njemu, ki je vstajenje in življenje. Polno je stvari, ki nas skušajo zaslužniti in zapreti v temo greha, toda Jezus nam ponuja rešitev, kliče nas ven, na svež zrak, v življenje z Njim.

Ob zaključku sta pred mikrofonom stopila še predstavnika programa Vrtnica, g. Aleksander, laični terapevt z izkušnjo, ki je predstavil program Vrtnica in povedal svojo izkušnjo z alkoholom, ki ga je pripeljala v program. »Bistvo programa je doseči napredek pri posamezniku glede njegove zmožnosti prepoznavanja zasvojenosti z alkoholom in zavedanja o lastni odgovornosti glede prihodnjega življenja. S tem je povezana zavestna odločitev, da ne bo več pil, ampak zaživel trezno, zdravo, kvalitetno življenje. Poudarek našega programa je torej na sprejemanju odgovornosti za lastno življenje in zmanjševanju škodljivega vedenja (konstruktivno reševanje problemov, izboljšana komunikacija, skrb za odnose, boljša skrb za lastno zdravje, zdrav življenjski slog, pridobitev novih spretnosti in znanj, boljša samopodoba ...)«. (Kontakt: Program Vrtnica, Markova cesta 38, Bertoki, 6000 Koper, 059 02 77 88, 040 980 464, program.vrtnica@zavodsamarijan.si)

Spregovoril je tudi g. Robi, ki je še vedno uporabnik programa, in predstavil svojo zgodbo. Oba sta izrazila veselje, da zdaj živita drugačno, bolj polno življenje, in predvsem veselje nad tem, da se odnosi z njunimi bližnjimi izboljšujejo.

Vsi skupaj smo preživeli lep pomladni popoldan in svoja srca obrnili k Božji Materi, ki ji kličemo: Sveto-gorska Marija, prosi za nas!

VEZON, KUZMUVO IN PROSTOVOLJSTVO

Sonja Cergol

Koštabonska fjera 2023

Letošnja tradicionalna koštabonska fjera v Koštaboni je potekala tri dni, 8., 9. in 10. aprila, saj je prva fjera po 40-dnevnem postu in je povezana z velikonočnim praznovanjem za vezon in Kuzmuvo. V organizacijo fjere so se povezali TD Castrum Bonae, KD Alojz Kocjančič, NK Dragonja Koštabona, Župnijska Karitas Krkavče, KS Šmarje in MO Koper.

Cerkveno občestvo je izpeljalo slavnostne priprave na praznovanje, ki je povezano z velikonočnim tridnevjem, z obredi velikega četrтка, velikega petka in velike sobote z vstajenjsko procesijo po vasi, in se nadaljevalo s slavnostnima svetima mašama za veliko noč in velikonočni ponedeljek. Pri izpeljavi fjere je bil glavni organizator TD Castrum Bonae Koštabona, ki vključuje v delo vse mlade, ki so pripravljeni ohranjati fjero v šotoru na Plašivci in v vasi. Veliko število mladih obiskovalcev je zapelo in zaplesalo na velikonočno

soboto in za veliko noč ob glasbi ansamblov Tequila band, Ne me jugat, Koktelsih in ob Tu i tamo bendu. Nogometaši so na nogometnem igrišču na Plašivci odigrali nogometni tekmi: memorial Dušana Pucerja in nogometno tekmo poročeni proti neporočeni. Ljubitelji starih družabnih iger so se pomerili v tekmovanju v briškoladi in odigrali prvenstvo v mori.

Igralci KD Alojza Kocjančiča Puče - Koštabona so v šoli odigrali gledališko igro »Mi u zelene munture« s humornim prikazom navad iz lovskega življenja v režiji Viktorije Pucer Štromar. Spremljevalne pesmi v igri je zapel domači mešani pevski po vodstvu zborovodje Ivane Milke Pucer. Otroke je z enournim programom zabaval čarodej Toni.

Prostovoljke Župnijske karitas Krkavče so izpeljale dobrodelni srečelov za pomoč družinam, ki se znajdejo v finančnih stiskah. Karitativne prostovoljke so že pred prazniki obiskale 110 dolgotrajno bolnih in ostarelih ter jim polepšale praznik z vljudnostnim obiskom, voščilnico in manjšo praznično pozornostjo.

Sledil je še slavnostni velikonočni ponedeljek, Kuzmuvo, ki je nekoč veljal za največji koštabonski praznik, poimenovan po sv. Kuzmu in Damjanu, h kateremu so priromali po zdravje romarji iz vsepovsod. Velikonočni ponedeljek, Kuzmuvo, je bilo obeleženo s slavnostno sveto mašo, ki jo je daroval domači župnik Ivan Gregorc in dekanski župnik Bogdan Berce ob sodelovanju domačega cerkvenega pevskega zbora in cerkvenega pevskega zbora Dekani. Gostje iz dekanov so po maši oblikovali velikonočni sakralni koncert, saj se CPZ Dekani ponaša z bogato tradicijo petja; prihodnje leto obeležuje 180 let delovanja in je najstarejši zbor daleč naokrog. Kulturni dogodek se je zaključil z nastopom obeh zborov, domačega in gostov, ob spremljavi mogočnih orgel koštabonske cerkve in igranju Mateja Lazarja.

Velikonočno koštabonsko fjero je tudi letos obiskalo številno občinstvo. Vsi dogodki so zapolnili vse prostore. Obiskovalci so pokazali veliko potrebo po druženju. Izpeljava in obiski verskih velikonočnih obredov pomagajo ohranjati našo vero, krepijo velikonočne običaje, simbolizirajo vztrajnost istrskih ljudi v veri in kulturi ter dvigajo ponos kraja. V Koštaboni je po družinah ohranjena navada, da se na vezon in Kuzmuvo povežejo sorodniki in znanci ob skupni mizi z obilnim kosilom, kjer ne manjka blagoslovljene pince, za otroke tičice in tiči.

Naj nam velikonočni prazniki pustijo pečat vstalega Kristusa in vlivajo vero, upanje in ljubezen, da bomo živeli v miru, medsebojni ljubezni, povezani, sočutni in začutili lepoto sveta naših prednikov in današnjega sveta, za katerega je vredno živeti.

PODAJMO SI VESLO V SKUPNEM ČOLNU

Marjana Plesničar Jezeršek

V tednu po veliki noči smo razstavo likovnih del, ki so nastala na 28. likovni koloniji Umetniki za karitas, iz središča Slovenije popeljali naprej, tokrat v Marijanišče v Veržeju. S potovanjem umetnin udeležujemo smisel kolonije, ki je na eni strani ozaveščanje javnosti o stiskah, ki nas obkrožajo, ter delu Karitas, in na drugi predstavljanje sodobne umetnosti čim širšemu krogu ljudi.

V Veržeju nas je v svojih prostorih toplo sprejela salezijanska skupnost. Kulturni večer se je začel s pesmijo iz grl moške vokalne skupina Veržej pod vodstvom Tatjane Rozmarič Postrak. Projekt in njegov

namen, ki je bil za to kolonijo določen kot pomoč družinam v stiski, sem na kratko predstavila koordinatorka projekta Marjana Plesničar Jezeršek iz Škofijske karitas Koper. Nato je razstavljena dela in njihove avtorje slikovito predstavila likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn, ki skrbi za strokovnost, vse zbrane pa je pozdravil tudi direktor Zavoda Marianum Blaž Cuderman. Za zaključek nas je nagovoril murskosoboški škof dr. Peter Štumpf, ki ga je navdihnilo geslo, ki je bilo vodilo 28. likovne kolonije, Skupaj v istem čolnu. Kot je povedal, je čoln v zgodovini in v Svetem pismu predstavljal sredstvo preživetja, hkrati pa je čoln kraj, kjer se zavemo, da moramo zaupati v Boga. Če sprejmemo, da je z nami Bog in v skupnem čolnu drug z drugim sodelujemo, lahko premagujemo težave in stiske, ki nam pridejo na pot. Le skupaj lahko plujemo k našemu cilju, ki je v večnem življenju pri Njem. Tudi umetniki, ki so podarili svoj čas in svoj talent za reševanje materialnih stisk družin, so dokaz, kaj pomeni pluti v skupnem čolnu.

Verjamem, da smo vsi zbrani začutili, da resnično plujemo v istem čolnu – in ob zaključku dogodka, ko smo na škofovo željo vsi skupaj zapeli Marija, skoz življenje, je bilo to tudi slišati.

Iskrena hvala ge. Manici Ferenc, ki je poskrbela za vso organizacijo in povezovanje večera, hvala nastopajočim ter vsem obiskovalcem razstave, tudi tistim, ki si jo boste še ogledali vse do sredine junija, ko bodo slike spet odpotovale naprej.

Vzemite si čas, naredite si izlet v kraje ob reki Muri, obiščite prijazne salezijance v Marijanišču, pustite, da vas slike nagovorijo, si katero izmed njih izberite in postanite tudi vi del skupne zgodbe o lepoti in dobroti, ki si podajata veslo v skupnem čolnu.

ROMANJE V PORČINJU

Darja Leban Obid

V soboto, pred praznikom Božjega usmiljenja, smo se v majhno vasico Porčinj v Benečijo, od koder se odpira čudovit pogled po Furlanski nižini, odpravili na romanje prostovoljci Tolminske območne karitas. Zbralo se nas je štirideset in smo se s trinajstimi osebnimi avtomobili zapeljali iz Podbele. Pot nas je vodila skozi najzahodnejšo vas v Sloveniji, Robidišče, do 11 kilometrov oddaljenega Marijinega svetišča. Sredi 19. stoletja, v času epidemije kolere, se je tukaj desetletni Terezi prikazala Marija. Iz roke ji je vzela srp, namesto nje požela nekaj trave za kravo, ki jo je pasla, in jo nagovorila v slovenskem narečju: »Nimata klet« in »Nimata dielat tu nedejo«, kar pomeni »Ne preklinjajte in ne delajte ob nedeljah«. Te besede so zapisane tudi za oltarjem v cerkvi, kjer ji je Marija ka-

sneje vtisnila na roko lesketajoči križec, ki ji je ostal do smrti. Sveto mašo v slovenskem jeziku je vodil župnik iz Kanala Aleš Rupnik ob somaševanju štirih slovenskih duhovnikov. Med njimi sta bila tudi Slavko Hrast in Srečko Vončina, ki sta se nam priključila na poti. Sveto mašo je s slovenskim petjem popestril zbor iz Ovčje vasi. Po končani mašni daritvi smo se spustili do vznožja vasi. Na mestu, kjer se je Terezi prikazala Marija, je kapelica in njen kip. Marija, ki ji tukaj pravijo žanjica, pa je s srpom upodobljena tudi na vitražu za oltarjem.

Po skupnem kosilu v domu »Sveta Marija, naše upanje« in skupinski fotografiji smo se počasi vračali proti domu. Preživeli smo čudovit sobotni dan, čeprav so se naši pogledi pogosto obračali proti temnim oblakom in tudi kakšno dežno kapljo smo ulovili. Večina nas je bila tukaj prvič, čeravno smo se odpravili le nekaj kilometrov čez državno mejo. Znamenja zadovoljstva je bilo ves čas zaznati na naših obrazih. V naših ušesih pa je odmevalo in naj še dolgo zveni Marijino sporočilo, ki je tudi v današnjem času še kako aktualno. Lepo je tudi, da se ponovno obuja spomine na dogodke, kjer je Marija pustila svoja znamenja in o katerih se v preteklosti ni veliko govorilo.

Osnovni vprašalnik za prepoznavo socialnih stisk – eSOS

Prvi korak pri reševanju osebnih stisk je prepoznavanje težave.

Ste v osebni stiski ali se srečujete z ljudmi, ki so, in ne veste, kako bi se lotili reševanja problema? Pomagajte si z vprašalnikom, ki prepoznava dejavnike tveganja na področjih medosebnih odnosov, duševnih stisk in posledic tveganega pitja alkohola v družinah.

Ob koncu seštejete točke, pridobite rezultat in preberete priporočila.

Za boljšo uporabniško izkušnjo obiščite spletno stran <https://esos.karitas.si> ali skenirajte kodo QR (najdete jo na koncu vprašalnika). Na strani so na voljo tudi podrobnejši vprašalniki in možnost rezervacije termina za brezplačen posvet s strokovnjakom.

Opozorilo: Izpolnjevanje vprašalnika je informativno in ne more nadomestiti strokovne obravnave. Vprašalnik ni primeren za ljudi v psihiatrični, psihološki ali psihoterapevtski obravnavi.

A. Prosimo vas, da ocenite, v kolikšni meri ste zadovoljni s posameznimi področji vašega življenja.

Označite na lestvici od »Sploh nisem zadovoljen/a« (1 točka) do »Zelo zadovoljen/a« (5 točk), kar velja za vas. Če na vprašanje ne morete odgovoriti, pustite prazno.

	NISEM ZADOVOLJEN			ZELO ZADOVOLJEN	
1. Kako zadovoljni ste s svojim zdravjem?	1	2	3	4	5
2. Kako ste na splošno zadovoljni z odnosom, ki ga imate s svojimi starši?	1	2	3	4	5
3. Kako pa ste zadovoljni z odnosom, ki ga imate s svojim partnerjem/ko?	1	2	3	4	5
4. Kako zadovoljni ste s svojim izobraževanjem oz. z delom, ki ga opravljate?	1	2	3	4	5
5. Kako zadovoljni ste z odnosi, ki jih imate s prijatelji?	1	2	3	4	5
6. Kako zadovoljni ste z odnosi, ki jih imate s svojimi sošolci ali sodelavci?	1	2	3	4	5
7. Kako pa ste zadovoljni z odnosi, ki jih imate s sosedi?	1	2	3	4	5
8. Kako zadovoljni ste s svojim materialnim stanjem (z višino denarja, ki ga prejimate, z dobrinami, ki jih posedujete (stanovanje, prevozna sredstva ipd.))?	1	2	3	4	5

Skupaj točk v sklopu A:

B. Navedli bomo nekaj skrbi. Prosimo vas, da na lestvici označite, v kolikšni meri doživljate tovrstne skrbi.

Označite na lestvici od »Zelo me skrbi« (1 točka) do »Sploh me ne skrbi« (5 točk), kaj velja za vas.
Če na vprašanje ne morete odgovoriti, pustite prazno.

	ZELO ME SKRBI				SPLOH ME NE SKRBI
1. Da nisem dovolj dober/ra.	1	2	3	4	5
2. Da bi ostal/a na cesti, brez doma.	1	2	3	4	5
3. Da bi ostal/a sam/a (brez partnerja, prijateljev, otrok).	1	2	3	4	5
4. Da ne bom našel/la službe ali da jo bom izgubil/a.	1	2	3	4	5
5. Skrbi me za lastno (duševno) zdravje in življenje.	1	2	3	4	5
6. Da bi bankrotiral/a ali obubožal/a.	1	2	3	4	5
7. Da bi me kdo trpinčil, ustražoval ali zlorabil moje zaupanje.	1	2	3	4	5

Skupaj točk v sklopu B:

C. Kakšen je vaš odnos do pitja alkohola?

Označite odgovore in seštejte točke, ki so zapisane pri vsakem odgovoru.
Pri seštevanju bodite pozorni, da so nekateri odgovori ovrednoteni z negativnimi točkami (npr. -10 točk).

1. Kako pogosto se zgodi, da ob eni priložnosti spijete več kot 1 dcl vina ali 1 pivo ali 1 žganje?

Nikoli (5 t)	Nekajkrat na leto (3 t)
1 – 2-krat na leto (4 t)	1 – krat mesečno (2 t)
1 – 2-krat na teden (-5 t)	Vsak dan (-10 t)

Označite z DA (-10 točk) ali z NE (0 točk), kaj velja pri vas.

2. Ali ste kdaj razmišljali, da bi morali zmanjšati pitje alkohola?	DA	NE
3. Ali ste kdaj imeli občutek krivde zaradi svojega pitja alkohola?	DA	NE
4. Ali ste kdaj popili alkohol zjutraj, da bi si umirili živce ali se znebili "mačka"?	DA	NE

Skupaj točk v sklopu C:

Č. Doživljate kakšno od naštetih situacij ali ste jo doživeli v preteklosti in še niste z njo notranje pomirjeni?

Označite z DA (-10 točk) ali z NE (0 točk), kaj velja pri vas.
Če na vprašanje ne morete odgovoriti, pustite prazno.

1. Ali vas je kdo od vaših bližnjih kdaj napadel, zmerjal, tepel, nadlegoval ali se kako drugače nasilno obnašal do vas?	DA	NE
2. Ali vas je kdo od vaših bližnjih kdaj kontroliral (npr. odločal, s kom lahko govorite, kaj smete obleči, kam smete iti, kdo lahko pride k vam na obisk, vam preverjal sporočila na telefonu ali elektronsko pošto)?	DA	NE
3. Vas je kdo od vaših bližnjih zmerjal, žalil, zasmehoval ali omalovaževal?	DA	NE
4. Vam je kdo od vaših bližnjih primazal klofuto, vas udaril, tepel ali kako drugače fizično ogrožal?	DA	NE
5. Ste kdaj doživljali finančno nasilje (si je kdo prisvojil denar, ki ste ga vi zaslužili oziroma prihranili, so drugi odločali o tem, za kaj se porabi vaš ali družinski denar)?	DA	NE
6. Ali kdo od vaših bližnjih prekomerno uživa alkohol ali nedovoljene droge?	DA	NE
7. Ali bi sebe oziroma svojo družino opredelili kot revne (živite v pomanjkanju finančnih in drugih materialnih sredstev)?	DA	NE
8. Je kdo od vaših bližnjih (partner, starš, otrok, sorojenec, najboljši prijatelj ...) poskušal storiti ali je storil samomor?	DA	NE
9. Vas je kdo kdaj spolno nadlegoval (nezaželeno osvajal, verbalno nadlegoval s spolno vsebino, se pogovarjal o spolnih odnosih na neprimernih mestih (na delovnem mestu, v šoli), vam pošiljal sporočila s spolno vsebino, se vas dotikal, čeprav tega niste želeli, vas prepričeval ali silil v spolni odnos)?	DA	NE
10. Ste kdaj doživeli spolni napad (spolni odnos brez vaše odobritve/vašega strinjanja)?	DA	NE

Skupaj točk v sklopu Č:

Seštejte vse točke: -----

(Primer: sklop A: 24 točk; sklop B: 21 točk; sklop C: -15 točk; sklop Č: -20 točk; Seštevek: 24+21-15-20=10 točk)

*Zbrano število točk do 50:

Vaši odgovori nakazujejo na stisko, ki vam lahko poslabša splošno življenjsko situacijo in vodi v poglobitev težav. Predlagamo, da bolje spoznate samega sebe in prepoznate tveganja za eno izmed treh najpogostejših osebnih socialnih stisk, to so težave v medosebnih odnosih, zasvojenost z alkoholom in duševne stiske.

Vabimo vas, da izpolnite podrobnejše vprašalnike ali se naročite na brezplačen **preventivni informativni posvet s strokovnjakom**, s katerim bosta preverila, kakšne so vaše težave in kakšne so možnosti za izboljšanje vaše življenjske situacije.

**Zbrano število točk nad 51:

Na podlagi podanih odgovorov lahko sklepamo, da vam življenjski izzivi in preizkušnje ne povzročajo pretiranih skrbi, strahov in negotovosti ter da niste v resnejši življenjski stiski, ki bi utegnili povzročiti dodatne probleme.

Če bi vseeno želeli bolje spoznati samega sebe in/ali prepoznati tveganja za eno izmed treh najpogostejših osebnih socialnih stisk (težave v medosebnih odnosih, zasvojenost z alkoholom in duševne stiske), vas vabimo, da **izpolnite podrobnejši spletni vprašalnik** ali se naročite na brezplačen **posvet s strokovnjakom**.

Podrobnejši vprašalniki, informacije in naročilo na posvet

Ta in podrobnejše vprašalnike najdete na <https://esos.karitas.si>, kjer se lahko tudi naročite na **preventivni informativni posvet s strokovnjakom**, s katerim bosta preverila, kakšne so vaše težave in kakšne so možnosti za izboljšanje vaše življenjske situacije. Posvet je brezplačen in zaupen. Po posvetu se lahko vključite tudi v terapevtsko svetovanje (1 cikel video srečanj).

Svetovanje eSOS je namenjeno osebam, ki:

- so v začetni fazi osebnih težav ali v fazi, ki še ni akutna,
- iščejo drugo mnenje ali podporo pri reševanju stiske,
- potrebujejo brezplačen nasvet.

Ljubljana

DOBRODELNA PRIREDITEV OB MATERINSKEM PRAZNIKU NA SKARUČNI

Rozalija Jeglič

*Čudežna beseda mama razložiti se ne da,
zna jo le zašepetati glas otroškega srca!*

V nedeljo, 26. marca, je skupina mladih glasbenikov, pevcev in plesalcev skupaj s svojimi starši ter Župnijsko karitas Vodice pripravila dobrodelno prireditev.

Po Marijinem oznanjenju je posvečeno materinstvo vseh mater sveta. Praznujemo ga 25. marca kot materinski dan. Različna sporočila in poslanice govorijo o vzvišenosti poklica matere. Tudi uvodne misli na dobrodelni prireditvi ob materinskem prazniku so bile namenjene brezpogojni ljubezni, ki jo premore le mati. Za vse matere, mamice in babice so bile izbrane melodije in pesmi mladih nadarjenih izvajalcev kot znamenje zahvale, ljubezni in spoštovanja. Za nastopajoče pa priložnost, da se nam predstavijo.

*Vsak mora sam za svojo srečo.
Matere ostajajo ob poti
kot počivališča za utrujene,
kot znamenja za vrnitev.
(Neža Maurer)*

Na začetku smo prisluhnili dekliški vokalni skupini Flora pod vodstvom zborovodkinje Jane Lamberšek Starbek. Zapele so nam dve pesmi: najprej belokranjsko ljudsko »Igraj v kolo jabolko«, nato pa še »Mlade oči«.

V nadaljevanju so se nam učenci različnih glasbenih šol predstavili s harmoniko, električno kitaro, bobni, na klavirju, z violino, s prečno flavto in kitaro. Plesni par nas je navdušil s plesom, akrobatskim rock'n'rollom. Za konec koncerta so nam pevci cerkvenega otroškega pevskega zbora Šinkov Turn zapeli dve pesmi: »Razsvetli našo pot« in »Mali cvet«. Preko mladih umetnikov smo spoznali Glasbeno šolo Kamnik, Glasbeno šolo Matija Tomca v zavodu sv. Stanislava, Glasbeno šolo Piano Forte, Glasbeno šolo

Lartko, Glasbeno šolo Franca Šturma v Šentvidu ter učitelje Miho Močnika, Žiga Janežiča in Tilna Lotriča.

Župnijska karitas Vodice se zahvaljuje vsem, ki so pripravili, sodelovali in darovali na dobrodelni prireditvi. Posebna zahvala voditeljema, ki sta povezovala in vodila celotno prireditev ter prebrala pozdravno pismo župana Vodice, Aca Franca Šuštarja.

Vsi prostovoljni prispevki, zbrani na koncertu, 840 €, je Župnijska karitas Vodice že nakazala preko Slovenke karitas za pomoč ob uničujočem in smrtonosnem potresu v Turčiji

in Siriji. Mnogi so ostali brez domov, mnoge družine so ostale brez matere, očeta, brez prijateljev in med žrtvami je tudi veliko otrok. Življenja ni možno nadomestiti, lahko pa preživelim pomagamo v stiski.

Prostovoljke Župnijske karitas Vodice se veselimo sodelovanja tudi v prihodnje. Medgeneracijsko druženje, osebni stiki in prijeten klepet ob koncu prireditve je izjemnega pomena v sodobnem času. Mladim talentom želimo uspešno nadaljevanje umetniške poti, osebne sreče in zadovoljstva.

LEPOTA DOBRIH SKUPNOSTI

Polona Miklič

14

Vsako leto se pred velikonočnimi prazniki sodelavci in prostovoljci ŠKL zberemo na duhovni obnovi. Ker delamo na treh različnih lokacijah, nekateri prostovoljci pa celo na terenu, se nam zdi pomembno, da se naš številni kolektiv vsaj nekajkrat letno zbere skupaj. Temu je namenjena prav duhovna obnova in druženje pred veliko nočjo in božičem ter skupno jesensko romanje.

Predsednik ŠKL Marko Čižman je letos za uvod v naše druženje spregovoril o dobrih skupnostih. O tem, da smo ljudje ustvarjeni za življenje v skupnosti, in kako pomembno je, da smo nekam vključeni, da nekam pripadamo. Lepota dobrih skupnosti se skriva v medsebojnem dopolnjevanju, v povezovanju in pomoči drugim. V odnosih se dopolnjujemo, ostajamo odprti in se vedno lahko kaj naučimo od drugih. V tem je čar dobre skupine. V sodelovanju drug drugega navdihujemo, skupaj razrešujemo stiske, rešujemo probleme, drug z drugim delimo svoje dosežke, se vzpodbujamo med seboj.

Tudi Jezus se je rad družil s prijatelji. Učil jih je, naj drug z drugim ravnajo spoštljivo, naj se imajo radi tako, kot jih je imel rad on, ki je zanje dal svoje življenje, naj računajo na pomoč Svetega Duha.

Pomembno je tudi, da se znamo skupaj poveseeliti in praznovati, kot so na primer praznovali Izraelci, ko so premagali vse prepreke in odšli iz egiptovske sužnosti. Tedaj je Mirjam, Aronova sestra, prerokinja,

vzela v roko boben in vse žene so se ji pridružile; plešale so in igrale na bobne (2 Mz 15,20).

Tako smo tudi mi našo duhovno obnovo zaključili z druženjem, klepetom in manjšo pogostitvijo.

IN KDO JE MOJ BLIŽNJI?

Polona Miklič

Občni zbor Škofijske karitas Ljubljana

V soboto, 25. marca, smo se v ljubljanski stolnici pri sveti maši, ki jo je ob somaševanju duhovnikov in sodelovanju diaconov iz ljubljanske nadškofije daroval ljubljanski nadškof msgr. Stanislav Zore, zbrali številni prostovoljci župnijskih Karitas ljubljanske nadškofije in sodelavci Škofijske karitas Ljubljana. Za geslo letošnjega občnega zbora smo izbrali vprašanje iz Lukovega evangelija »In kdo je moj bližnji?« (Lk 10,29). Vodilo in spodbuda pa nam je bila tudi misel papeža Frančiška: *Jezus naroča, naj nikoli ne ločimo ljubezni do Boga od ljubezni do bližnjega in naj postanemo bližnji vsem (prim. Lk 10,29–37)*. Vsem, ne le tistim, ki so nam simpatični. Živeti kot bratje in sestre je univerzalna poklicanost, ki je zaupana vsakemu bitju.

Gospod nadškof je zbrane nagovoril in se jim zahvalil za njihovo srčnost, sočutje in pomoč ljudem v stiski:

»Dragi bratje in sestre prostovoljci!

Vi ste najbližje ljudem, ki potrebujejo pomoč in prosijo zanjo. Vi se na nek način neposredno ustavljate ob ljudeh, ki ležijo ob robu poti; večkrat so na različne načine dejansko izključeni iz družbe in potisnjeni na obrobje. Nekakšni izobčenci sodobnosti, ki ima vsega dovolj, premalo pa sočutja in občutka za človeka in njegovo dostojanstvo. Zahvaljujem se vam, da v imenu Cerkve in njenega občestva vršite poslanstvo usmiljenega Samarijana. Zahvaljujem se vam, da tem ljudem ne samo nudite pomoč, ki jo potrebujejo, ampak, in to se mi zdi enako ali celo bolj pomembno, da jim znate pogledati v oči in jim na ta način vračate dostojanstvo in sprejetost, ki ju tako zelo pogrešajo. Na ta način jim postajate bližnji. In to bližnji tistim, za katere bi lahko uporabili Izaijevo besedo o trpečem služabniku: »Ni imel podobe ne lepote, da bi ga hoteli videti, ne zunanosti, da bi si ga želeli. Bil je zaničevan in zapuščen od ljudi« (Iz 53,2–3).

Srečanje se je nadaljevalo z druženjem in programom na Teološki fakulteti, kjer so po uvodnih pozdravih zbrani prisluhnili pevskemu nastopu dekleške skupine Obljubim, ki je s svojim žarom in sproščeno-stjo pritegnila vse v dvorani. Sledilo je predavanje dr. Katarine Kompan Erzar, *Repatriacija družin, med kulturnim šokom, stigmo in varno pripadnostjo*. Predavateljica je izpostavila različne vidike vključevanja družin in posameznikov v novo kulturno okolje, s poudarkom na sprejemanju, razumevanju in podpori, ki jo potrebujejo. »V prvi vrsti je pomembno, da ugotovimo, kaj so dejanske potrebe teh družin, da spoznamo njihovo zgodbo ter začutimo, kako globok in težek je zanje kulturni šok, kako močno se počutijo stigmatizirani.«

Srečanje smo zaključili s poročili o delu Škofijske in župnijskih Karitas v preteklem letu, finančnim poročilom ter poročilom s srečanj arhidiakonov. Za ves trud in opravljeno delo v preteklem letu se je sodelavcem ŠKL in vsem prostovoljcem ŽK v letošnjem zborniku zahvalil tudi generalni tajnik ŠKL Jože Kern: *Vsaka osebnost je bogastvo zase in s seboj prinaša posebne darove, načine razmišljanja in doživljanja. Tako je tudi*

vsaka Karitas svet zase, svet, ki ga določajo in oblikujejo njeni sodelavci s svojimi bogatimi talenti, znanji in spretnostmi. Prav je, da se tega bogastva v različnosti zavedamo, se ga veselimo in omogočamo drug drugemu prostor in zaupanje, da svojo osebnost lahko izrazi v delu in v odnosih. Darovi so zelo različni, eni so bolj v spretnostih in v ustvarjalnosti, drugi v sposobnostih komunikacije, vživljanja in razumevanja drugih, spet tretji v organizaciji in urejenem konkretnem delu. Vse je potrebno in dobrodošlo, samo dobra sprega darov in dobro povezana skupnost prostovoljcev lahko uspešno posega v svet in ga spreminja na bolje.

VREDNOTE, KI SO NAM JIH POSREDOVALI STARŠI, NAS ZAZNAMUJEJO

Alenka Petek

Tema srečanja Šole za svetovanje, ki je potekalo od 17. 3. –19. 3., je bila: **Ti boš blagoslov.**

Ljudje se v družbenih odnosih nenehno razvijamo. Tradicionalne družinske vrednote iz sredine prejšnjega stoletja se lahko precej razlikujejo od družinskih vrednot današnjega časa. Vrednote vedno odražajo čas in okolje. Noben otrok se ne rodi z naborom vrednot, te se naučijo v družini in dopolnjujejo v izobraževalnih ustanovah. Ker vrednote vedno prenašamo na naslednje generacije, je pomembno, da smo jasni glede stvari, ki se nam zdijo v življenju pomembne. Družinske vrednote otroku pomagajo oblikovati lastne osebne vrednote in moralo. Z njimi dobi potrebno strukturo in meje, potrebne za iskanje svojega mesta v družbi.

V družini je vsak posameznik pomemben. Ljudje drug drugega potrebujemo. Posamezniki, ki se težko

ločijo od svojih neuspehov, krivic ali zmot iz preteklosti, ne morejo napredovati v sedanjih odnosih. Starši vedno ostanejo starši, saj čustvene vezi ostanejo za vedno. Pomembno pa je, da znamo starševsko vlogo zaključiti, ko je čas za to. Ne gre za zaključek, ki pomeni prekinitev, ampak zaključek, ki pomeni zavest, da je obdobje polne odgovornosti in vzgoje končano.

Družinske vrednote niso povezane samo z našo moralo, ampak tudi z vlogo, prepričanju in odnosom do sveta. Močne družinske vrednote nam pomagajo razumeti, kdo smo in od kod prihajamo.

Vsakdo želi imeti dobre in lepe odnose z bližnjimi, sosedmi, s sodelavci. Ko so odnosi dobri, ne mislimo nanje. Ko pa zaškriplje, začnemo iskati krivce. Običajno pri drugih, ne pri sebi. Za dobre in kvalitetne odnose je potrebno skrbeti. Sožitje in dobri odnosi vplivajo na naše duševno in telesno zdravje ter dobro počutje, slabi pa povzročajo slabo počutje in bolezen.

Spregovorili smo tudi o težkih preizkušnjah, ki so jih doživele naše družine. Sem sodijo vojna, težke razmere med vojno, taborišča, samomori, nezakonski otroci ... Posledice težkih izkušenj se lahko prenašajo iz generacije v generacijo. Tudi če oseba ni več med živimi in je bila njena zgodba zamolčana, se lahko delci izkušenj, spominov in telesnih občutkov ohranijo in se razrešijo šele generacije kasneje. Različne hujše tragedije lahko povzročijo stisko, ki jo občutijo še naslednje generacije. Če želimo razumeti, kako delujejo ponavljajoči se vzorci travme in s tem povezanega trpljenja, je potrebno pogledati tri generacije. Toliko časa je običajno tudi potrebno, da se spravimo s težko preizkušnjo, da nas več ne bremeni.

Spomnili smo se svoje mame, očeta. Kakšni so bili, kaj so govorili, po čem smo se jih zapomnili? Kateri pridevniki, misli ali fraze, besede, se nam porajajo, ko se spomnimo nanje? Kakšni so bili? Ali so bili topli, prijazni, ljubeči? Mogoče hladni, odmaknjeni, žalostni, strogi? So nas pogosto kritizirali, niso bili z nami zadovoljni? Se spomnimo objemov, prijaznih besed, pohval, sočutja, spodbud?

Pri sv. maši smo pred oltar položili naše starše, besede, ki smo jih od njih prevzele in nas bogatijo. Prav tako pa smo se soočili tudi z besedami in dejanji, ki smo jih po njih prevzele, pa nam niso všeč.

POMAGAJMO DEKLICI KAROLINI

Nataša Klemenčič

Na velikonočni ponedeljek, 10. aprila, smo člani Župnijske karitas Dol pri Ljubljani organizirali že tretji dobrodelni koncert v zadnjih sedmih letih; z njimi smo pomagali našim najmlajšim in njihovim staršem, ki so se znašli v stiski zaradi bolezni svojih otrok.

Združeni zbor je skupaj s Karolino zapel pesmico, ki je njej najljubša: »Ježek teka, teka«.

Deklici Karolini iz Kleč pri Dolu so lansko leto, malo pred božičem, odkrili uničujočo in smrtonosno redko genetsko bolezen, ki se imenuje Cockayne sindrom – tip B oziroma »bolezen hitrega staranja«. Gensko zdravljenje je za Karolino edina možnost in edino upanje, da ji rešimo življenje. Drugače ji bo bolezen v naslednjih nekaj letih počasi odvzela vse sposobnosti in na koncu veliko prežgodaj tudi življenje.

Stopili smo skupaj Društvo Viljem Julijan, občina Dol pri Ljubljani in v naši organizaciji speljali lep in izjemno dobro obiskan dogodek z domačimi izvajalci in vabljenimi glasbenimi gosti (SoulGreg Artist, Matej Šoklič) ter prostovoljne prispevke nakazali društvu Viljem Julijan – društvu za pomoč otrokom z redkimi boleznimi, ki je bilo ustanovljeno leta 2018 kot svetel

žarek upanja in podpore za vse male borce in njihove družine. Glasbenik Gregor Bezenšek, ml., in žena Nina sta ambasadorja in zaščitnika malih borcev ter širita sporočilo o pomenu ljubezni in podpore. Za njunega sina Viljema Julijana zdravila, žal, ni bilo. Za našo Karolino upanje obstaja in trudili se bomo, da bomo skupaj prišli do cilja in zbrali potrebnih dva mio evrov za zdravilo.

VRAČANJE REPATRIIRANIH V SLOVENIJO NI PREPROSTO

Alenka Petek

Obdobje po drugi svetovni vojni je močno zaznamovalo selitve ljudi. Razlogi zanje so različni. Ljudje so se selili in se selijo zaradi ekonomskih in političnih razlogov, vojn, nezmožnosti preživetja v lastni državi ... Ob koncu druge svetovne vojne je prišlo do selitve velikega števila civilnega prebivalstva v taborišča v Avstrijo. Bežali so, ker so se bali za svoje življenje, ali jih je bilo strah nove oblasti, saj so imeli med vojno z njo slabe izkušnje. Danes živi po svetu veliko število Slovencev in njihovih potomcev. Nekateri med njimi tudi v Venezueli.

Slovenija je potomcem Slovencev iz Venezuele omogočila vrnitev v Slovenijo, saj so tam razmere za preživetje težke. Številne družine so se odločile, da bodo boljše pogoje za življenje poiskale v Sloveniji. Repatriacija poteka že tri leta. Družine, ki se vračajo, so zelo različne. Nekateri so v Venezueli govorili slovenski jezik in ga znajo še danes. Zato prihod v Slovenijo zanje ni bil tako stresen. Spet drugi so slovenski jezik poznali, saj so ga govorili njihovi stari starši, sami pa se ga niso naučili, ker ga doma niso prakticirali. Povedo, da so njihovi starši v večini primerov poročili z Venezuelci. Doma so govorili špansko, saj je bilo tako za vse lažje in preprosteje. Mnogi so ohranjali stik z domačimi. Dopisovali so si s sorodniki in si na ta način približali Slovenijo. Voščili so si za praznike, rojstne dneve, obveščali so se o pomembnih dogodkih. Ko pa so ti starejši svojci, ki so znali slovenski jezik, umrli, so se stiki ponavadi pretrgali.

Gospa Marija mi je povedala, da je njena venezuelska družina, dokler je bila v osnovni šoli, vsake počitnice hodila na obisk k sorodnikom v Slovenijo. Tu se je dobro počutila, zato se je odločila, da se z možem vrneta v Slovenijo. Pa sta ostala samo za obdobje repatriacije. Nato sta se vrnila nazaj, saj sta tam ostali njuni hčerki z vnuki. Slovenski jezik je bil za njenega moža pretežak. Kljub tečajem mu ga ni uspelo osvojiti. Zato sta se odločila, da se vrneta.

Spet druga gospa mi je povedala, da se je njena stara mama težko privadila življenju v Venezueli. Ni-

koli se ni tam prav dobro počutila, težko se je vživela. Španščine se ni nikoli dobro naučila. Zanja je bila pretežka, pa tudi v takih krogih se je gibala, da se je neko sporazumela. Gospa se je kot potomka Slovencev vrnila pred dvema letoma. Pove, da je težko, da ni enostavno. Ker ni znala slovenskega jezika, se je večkrat počutila izgubljeno. Opravila je že dva tečaja, pa se še vedno težko sporazumeva. Osnovne stvari že razume, ko pa gre za bolj komplicirane, pa potrebuje prevajalca. Ko je prišla v Slovenijo je doživela kulturni šok. Pa še obdobje korone je bilo, tako da je tečaj potekal preko zooma. Tudi osebnega stika z drugimi ljudmi ni imela. Počutila se je zelo izolirano in osamljeno. Večkrat si je želela, da se ne bi preselila. Danes je drugače. Ima prijatelje in znance, tudi z nekaterimi svojci je navezala stik. Bili so je veseli. Pogosto se obiskujejo.

Gospod, ki je prišel z družino pozimi v Slovenijo, je prvič videl sneg v živo. Stari oče mu je pripovedoval o hudih zimah in dvometrskih zametih snega, pa si tega ni znal predstavljati. Ker prihaja iz toplih krajev, mu zima in nizke temperature predstavljajo težave. Povedal je, da so doma vedno spali ob odprtem oknu. To so storili tudi pozimi v Sloveniji. Seveda so vsi zboleli. Dobili so gripo. Otroka sta se ob prihodu vključila v šolo in vrtec. Starejši otrok je imel težave s šolo. Veliko nove snovi, novih predmetov, pa še vse v slovenskem jeziku. Šola se je izredno potrudila in omogočila dodatne ure slovenskega jezika, pa je bilo kljub vsemu težko. Naša kultura je drugačna od njihove. Smo bolj zadržani in ne družimo se tako intenzivno kot oni. Tudi otrok v vrtcu je imel težave, saj se ni znal sporazumevati. Zaradi neznanja jezika je bil okrnjen tudi stik z vrstniki. Ni jim bilo lahko. Naš šolski sistem je drugačen, bolj zahteven. Povedo, da se morajo pri nas učiti dva nova jezika. Tudi angleščino, saj jo nekateri obvladajo zelo slabo.

Naše navade, ritem življenja in socialno okolje je drugačno kot v Venezueli. Prav tako hrana, sladice. Na družinjah, praznovanjih in piknikih smo jih preizkusili. Oni naše, mi njihove. Naš tempo je dosti hitrejši kot njihov. Ljudje so bolj odprti, prej sklepajo prijateljstva, bolj so družabni.

Preselili so se v deželo svojih očetov, z velikimi pričakovanji. Ta dežela je zanje tuja, tako kot je bila za njihove dede pred desetletji Venezuela. Pri nas bodo morali začeti znova, od začetka. Ne bo jim lahko, tako kot ni bilo lahko njihovim prednikom v Venezueli. Z njihovo odprtostjo in pripravljenostjo, da zaživijo pri nas kljub težavam in razlikam, jim bo ob naši pomoči lažje. Bodimo tolerantni do njih in jim pomagajmo ustvariti prijazno okolje za bivanje. Ne bodimo neučakani in nepotrpežljivi. Pri nekaterih bo lahko trajalo tudi leta.

maribor

POKLICANI K UPANJU!

Darko Bračun

Plenumsko srečanje sodelavcev in prostovoljcev Karitas mariborske nadškofije

18

Po zelo zahtevnem letu 2021 se je pričakovalo, da se bodo razmere umirile. Namesto tega smo se ob odhajajoči epidemiji Covida-19 spopadali s stiskami naraščajočih osnovnih življenjskih stroškov ob vse globlji energetski krizi. Da to še ni dovolj, se je v preteklem letu zgodila velika humanitarna kriza ob vojni v Ukrajini ter poslabšanje razmer ob vse večji inflaciji.

V teh nevihtnih časih smo kot Karitas vedno na voljo tistim, ki se zaradi takšnih in drugačnih razmer znajdejo v težavah, in pomagamo, kjer je to potrebno. Videti potrebo in delovati – pomagati, to je naš pastoralni imperativ, naloga, obveznost in poslanstvo.

Da bi konkretno odgovorili na nastale razmere, smo dodatno okrepili vse dejavnosti osnovne karitativne, humanitarne in socialnovarstvene pomoči, tako materialne kot psihosocialne. Sodelavci in prostovoljci so se ob konkretni pomoči posvetili tudi izobraževanju in usposabljanju.

Del vse dobrote, pomoči, ki se je udeležila v preteklem letu, je popisan v Plenumski knjigi in brošuri, ki sta dostopni na spletni strani www.karitasmb.si. Vse navedene raznovrstne naloge lahko opravljamo le s pomočjo mnogih darovalcev, donatorjev, sfinancerjev ter požrtvovalnih sodelavcev in prostovoljcev v mreži Nadškofijske karitas Maribor. Vsem se želimo najiskrenejše zahvaliti za solidarnost in vso pomoč v letu 2022. Prepričani smo, da bo vsa ta dobrota in pomoč ljudem v stiski živela tudi v letu 2023 ter omogočala z zaupnim napredovanjem novo upanje.

Različne potrebe ljudi v stiski in revščina sta si pogosto bliže, kot mislimo. V mnogih primerih je kriza pripeljala ljudi do roba njihovih zmožnosti. Upokojenci z minimalnimi dohodki ali osebe z nizko plačo, ki so že pred tokratno krizo morali preživeti z veliko discipline in odpovedovanjem, so še posebej ogroženi. Družine, posamezniki, bolni in druge marginalne skupine se vse večkrat znajdejo v ozkem grlu osebne stiske, najprej materialne, ki največkrat izzzveni v psihosocialno stisko. Vse več ljudi nima sredstev za osnovno preživetje, za plačilo najemnine, računa za elektriko. Za plačilo hrane.

Naloga Karitas je dati tem ljudem kontno pomoč, podporo in upanje. Tako smo pod geslom „Poklicani k upanju!“ razmišljali in se z zahvalno sv. mašo skupaj z nadškofom Alojzijem zbrali vsi sodelavci in prostovoljci Karitas mariborske nadškofije. Skoraj 300 udele-

žencev plenuma potrjuje pomembnost karitativnega poslanstva v krajevni Cerkvi.

„Zato živite vredno klica, s katerim ste bili poklicani, v vsej ponižnosti, krotkosti in potrpežljivosti. V ljubezni prenašajte drug drugega. Prizadevajte si, da ohranite edinost Duha z vezjo miru: eno telo in en Duh, kakor ste tudi bili poklicani v enem upanju svojega poklica.“

Sodelavci in prostovoljci v mreži Karitas smo poklicani, da prinašamo upanje tja, kjer je stiska, kjer življenje bije bitko preživetja. To upanje pa moramo prinašati v ponižnosti, krotkosti ter potrpežljivosti. To je pot Ljubezni, ki se daruje za drugega in prinaša mir ter v vsakem človeku spodbudi rast dobrega.

IRENA IN FRANJO – DOLGOLETNA VODITELJA IN SODELAVCA DEKANIJSKE KARITAS PTUJ

Darko Bračun

Zahvalo in priznanje za več kot 30-letno predano in požrtvovalno delo na karitativnem in humanitarnem področju ter vodenju Dekanijske karitas Ptuj - Zavrč sta na Plenumskem srečanju sodelavcev in prostovoljcev Karitas mariborske nadškofije prejela Irena Luci in Franjo Tolič.

V osebi Irene Luci se skriva neverjetni potencial dobrote, odprtosti, skromnosti. Te vrline so najprej zaznali v Župnijski karitas Ptuj – Sv. Ožbalt, kjer je kot sodelavka hitro postala gonilna sila med ostalimi za dobro zavzetimi sodelavkami. Več kot 30 let se predaja humanitarni in karitativni dejavnosti tudi preko akcij zbiranja sredstev za pomoč ljudem v stiski. V času osamosvojitve Slovenije, ko se je vzpostavila organizacija Karitas, je veliko prispevala k dobremu delovanju organizacije na župnijski in dekanijski ravni. Že tradicionalni dobrodelni koncerti Karitas, ki jih

pripravljata ptujska in završka dekanija, so pod njenim vodstvom doprinesli k lažšanju stisk mnogih ljudi na področju teh dveh dekanij.

Kot soproga bivšega ptujskega župana in nekdanjega veleposlanca v Beogradu se je aktivno vključila v zbiranje sredstev za žrtve vojne v Srbiji in tudi v Beogradu veliko delala na humanitarnem področju. Humanitarno pomoč je prav tako vedno organizirala tudi za družine na Ptuj.

Z dolgoletnim vodenjem Dekanijske karitas Ptuj si je prizadevala za pridobivanje novih članov v župnijskih Karitas in za njihovo povezovanje na dekanijski in nadškofijski ravni. Za svoje delo na humanitarnem področju je prejela že več priznanj in pohval s strani civilne družbe. A kot sama rada poudari, nobenega dobrega dela ni opravila zaradi pohval, temveč zaradi notranjega zadovoljstva, da lahko svojo vero živi tudi na karitativnem področju. V Dekanijski karitas Ptuj - Zavrč smo ji neizmerno hvaležni za vse opravljeno delo. Iz naštetih razlogov prosimo, če se ji lahko podeli zahvalna listina (za Dekanijsko karitas Ptuj - Zavrč Marjan Fesal, Janez Rožmarin).

Obračam se na vas v imenu župnijske Karitas s predlogom, da bi Franju Toliču iz Medribnika, župnija sv. Barbara, za dolgoletno neutrudno in vestno delo v dekanijski Karitas dekanij Ptuj - Zavrč podelili priznanje ali zahvalo. Dolga leta je gospod Franjo bil voditelj dekanijske Karitas. Sedaj je to odgovornost odložil in predal naprej. Kot domači župnik predlagam, da se mu priznanje ali zahvala podeli in da mu na ta način izkažemo vsaj majhno pozornost in hvaležnost (Jožef Pasičnjek, župnik).

Besede g. Franja, ki so bile zapisane ob intervjuju v Družini, so zelo pomenljive za karitativno delo: Kakovost opravljenega dela je tudi posledica naših dobrih medsebojnih odnosov, ne samo ročne spretnosti. Poslanstvo krščanskih podjetnikov je, da s svojim delom pričujemo za vero in medsebojno ljubezen. Saj tudi Sveto pismo pravi: 'Po njih delih jih boste spoznali.'

Prepričani smo, da to drži tudi za Karitas. Ne samo kakovostno opravljeno delo, pomembni so tudi naši dobri medsebojni odnosi.

VELIKONOČNO KOSILO V LJUDSKI KUHINJI BETLEHEM

Darko Bračun

Na veliki petek sta nadškof Alojzij Cvikel in župan Maribora Saša Arsenovič obiskala prejemnike pomoči v Ljudski kuhinji Betlehem.

Karitas poleg drugih programov pomoči v Ljudski kuhinji Betlehem pomaga tistim, ki si sami ne morejo zagotoviti vsaj enega toplega obroka. Vsak dan sodelavci in prostovoljci Karitas v Ljudski kuhinji Betlehem razdelijo več kot 60 kosil.

Nadškof Alojzij je pred delitvijo kosila zbrane pozdravil in voščil doživete ter blagoslovljene praznike z naslednjimi besedami:

»Sprejmimo Jezusa za sopotnika in naše življenje dobi nov smisel!

Danes v nas odmevajo Jezusove zadnje besede: "Izpolnjeno je!" V trenutku največje teme, Bog izgovarja besede upanja in novega začetka. Križ ni konec. Po križu smo bili odrešeni.

Velikonočno jutro pomeni zmago življenja nad smrtjo. Ta zmaga je podarjena vsakemu izmed nas, ki je pripravljen sprejeti ta dar. Vstali Gospod je na poti tudi k nam, da ne bi bili več sami. Če ga sprejmemo za sopotnika, naše življenje dobi nov smisel.

Naj nas to novo življenje, rojeno na križu, prepoji, da bomo vedno bolj ljudje upanja in veselja. Potem ne bodo lepi samo letošnji velikonočni prazniki ampak vsak naš dan!«

Ljubljana

KARITAS V LJUBLJANSKI NADŠKOFIJI V LETU 2022

Pripravila Polona Miklič

DELO ŠKOFIJSKE KARITAS LJUBLJANA V ŠTEVILKAH

materialna pomoč - HRANA, OBLAČILA

- EU HRANA: 717.336,70 kg v vrednosti 775.465,34 €; SKUPAJ: 22.862 REDNI PAKETI: 304.639,31 €
- PODARJENA HRANA, TOPLOTEKA: 618.226 € (ocenjena vrednost)
- OZIMNICA: 3.675 kg jabolk, 5.220 kg krompirja, 334 kg zelja v vrednosti 8.682,80 €
- OBLAČILA: 2.112 izdanih naročilnic za 4.300 oseb

finančna pomoč

- položnice za osnovne življenjske stroške 167.309,14 € za 708 družin s 1.700 člani
- namenske pomoči 33.249,26 € za 12 družin botrstvo 1.896,59 €
- pomoč pri nakupu šolskih potrebščin 90.819,85 € za 1.586 otrok iz 672 družin
- akcija Družina (pomoč pri ogrevanju) 72.050,63 € za 281 družin in posameznikov

svetovanje (ŠKL in ŽK)

- individualno svetovanje: 2.883 oseb, 11.798 storitev
- laično svetovanje: 16.249 oseb, 48.889 storitev
- pogovor, informiranje: 16.987 oseb, 43.225 storitev

OSTALI PROGRAMI POMOČI

- letovanje otrok (63 otrok in mladostnikov)
- počitnice družin (14 družin, 60 družinskih članov)
- počitnice starejših (15 prostovoljk ŽK)
- poletni Tabor slepih (26 slepih in slabovidnih ter njihovi spremljevalci)

- pomoč repatriiranim družinam iz Venezuele
- pomoč beguncem, tujcem in azilantom (139 družin in 23 posameznikov, skupaj 454 oseb)
- pomoč beguncem iz Ukrajine (299 družin s 754 člani)
- hiša za deložirane (7 stanovanj s 14 stanovalci)
- pomoč BIH: ljudska kuhinja v Sarajevu in mednarodni poletni delovni tabor

RAZDELJENA POMOČ ŽUPNIJSKIH KARITAS

pomoč družinam

- 228.380,75 €; skupaj 5.463 družin
- svetovanje: 8.045 družinskim članom, skupaj 24.074 obravnave

pomoč starejšim

- 119.105,42 €; skupaj 13.574 starejših
- na domu in v domovih za ostarele obiskali 8.657 starejših, skupaj 23.002 obiska

pomoč otrokom

- 128.820,14 €
- 9.119 otrok

pomoč brezdomcem

- 15.923,63 €
- 387 oseb

pomoč samskim osebam

- 53.839,09 €; skupaj 2.971 oseb
- 1.862 oseb je bilo deležni svetovanja, informiranja, skupaj 6.185 obravnave

pomoč beguncem

- 19.051,71 €
- 2.501 družin, 472 beguncev iz Ukrajine

POROČILO O DEJAVNOSTI MREŽE KARITAS V LETU 2022

Peter Tomažič

V letu 2022 je v Sloveniji v okviru mreže Karitas delovala krovna organizacija Slovenska karitas, šest škofijskih Karitas, 445 župnijskih in območnih Karitas ter dva zavoda, ki izvajata socialno varstvene programe na področju pomoči ženskam v stiski in pomoči zasvojenim. V Karitas je v letu 2022 delovalo **več kot 9.700 prostovoljcev**, ki so skupaj opravili **553.342 ur** prostovoljnega dela, ovrednoteno finančno preko 5.500.000 €.

V letu 2022 je bilo v različne programe Karitas vključenih več kot 143.175 oseb, od tega več kot 26.733 otrok in 35.104 starejših.

Pomoč v hrani je skupaj prejelo 99.408 oseb:

- 69.816 staršev z otroki in posameznikov,
- 17.648 starejših ter
- 729 brezdomcev.

ODHODKI MREŽE KARITAS	2022
I. SPLOŠNO-DOBRODELNI PROGRAMI	
Pomoč družinam in posameznikom	4.310.978,41
Pomoč ob večjih nesrečah in stiskah	258.623,64
Pomoč otrokom	896.985,95
Pomoč starejšim, bolnim, invalidnim ...	892.713,07
Poklonjena hrana in material – od podjetij	1.221.175,51
Drugi manjši programi	236.002,95
SKUPAJ (splošno-dobrodelni)	7.816.479,53
II. SPECIFIČNI SOCIALNI PROGRAMI	
Pomoč zasvojenim	1.151.411,81
Pomoč ženskam v stiski	939.439,07
Pomoč migrantom in žrtvam trgovine z ljudmi	370.351,76
Pomoč migrantom pri prehodu Slovenije (iz Ukrajine)	313.594,88
Pomoč brezdomcem in brezplačna ambulanta	531.811,23
SKUPAJ (specifični)	3.306.608,75
SKUPAJ PROGRAMI POMOČI V SLO. (I. + II..)	11.123.088,28

III. Pomoč tujini	3.823.994,49
III. A. Pomoč tujini – material (Ukrajina)	673.981,00
IV. Zagovorniške kampanje, izob., osvešč.	195.348,49
V. DELOVANJE	861.477,80
VI. STROŠKI DOBRODELNIH AKCIJ	191.549,29
SKUPAJ ODHODKI (I., II., III., IV., V., VI.)	16.869.439,35

*V vrednost programov ni vključena vrednost prostovoljnega dela, razdeljenih oblačil in drugega rabljenega materiala ter vrednost koncesij na področju pomoči na domu in domske oskrbe starejših.

Pomoč tujini (predvsem Afrika in območje Balkana ter Ukrajina) je presegla 4,4 mio EUR. Izjemen dodaten del pomoči tujini je bil namenjen humanitarni pomoči prizadetim v vojni v Ukrajini, in sicer v višini 3,3 mio EUR.

V sklopu materialne pomoči je bilo razdeljenih 3.490 ton hrane. Karitas je pomagala tudi z rabljenimi oblačili, higienskimi pripomočki in kurjavo. Dodatno pomoč je prejelo:

- 13.854 oseb pomoč v obliki plačila položnic,
- v projekt donirane hrane je bilo vključenih 2.351 oseb, razdeljenih je bilo 247 ton hitro pokvarljive hrane iz trgovskih centrov,
- 1.187 ob večjih stiskah, naravnih in drugih nesrečah,
- 12.350 otrok šolske potrebščine v obliki paketa ali bonov za delovne zvezke,
- 1.727 osnovnošolcev in dijakov pomoč pri plačilu kosila, prevoza in obšolskih dejavnosti,
- 208 otrok je bilo vključenih v Botrstvo in Posvojitve na razdaljo.

Svetovanje in socialno vključevanje:

- Strokovni delavci in usposobljeni prostovoljci na škofijskih in župnijskih Karitas so izvedli več kot 22.833 individualnih svetovanj, v katera je bilo vključenih 6.900 oseb,
- v različne oblike družabnih dogodkov je bilo vključenih 7.660 starejših,
- prostovoljci so v več kot 62.515 obiskih razveselili preko 29.288 starejših,
- 2.300 članov iz socialno ogroženih družin je bilo vključenih v strokovno vodene skupine, delavnice in izobraževanja,
- 12.222 otrok je bilo vključenih v obdarovanja, 5.077 v delavnice in 387 v centre za mlade in otroke,

- 585 otrok, družinskih članov in starejših je bilo vključenih v letovanja v Portorožu in v Soči.

Socialno varstveni programi

Poleg splošno-dobrodelnih programov organizacije Karitas izvajajo tudi socialno varstvene programe na področju pomoči odvisnikom, materinskih domov, brezdomcev, ambulant za osebe brez zavarovanja in pomoči žrtvam trgovine z ljudmi. Tako je v osmih materinskih domovih in v varni hiši v lanskem letu bivalo 210 žensk in otrok, v šestih sprejemnih in terapevtskih centrih ter v komunah je bilo vključenih 129 odvisnikov in v zavetiščih za brezdomce je bilo oskrbe deležnih 77 oseb. V ljudskih kuhinjah je hrano redno prejemale 1.363 oseb.

Prikaz glavnih skupin odhodkov v deležih glede na celotne odhodke mreže Karitas v letu 2022

*V skladu z metodologijo, ki jo uporablja FIHO, med stroške programov štejemo vse stroške, ki predstavljajo material in storitve za ljudi v stiski ter stroške dela zaposlenih, ki so neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške delovanja štejemo stroški administracije, računovodstva, managementa, članarine in druge stroške, ki niso neposredno povezani s pomočjo ljudem v stiski. Med stroške dobrodelnih akcij štejejo vsi stroški, ki nastanejo pri zbiranju sredstev (poština, delo, tisk, stroški prireditvev itd.).

Celotna mreža Karitas brez koncesijske dejavnosti je v lanskem letu imela skupaj 16.869.439,35 EUR odhodkov, in sicer 93,8 % za programe, 5,1 % za stroške delovanja in 1,1 % za stroške dobrodelnih akcij.

Zaposleni v Karitas

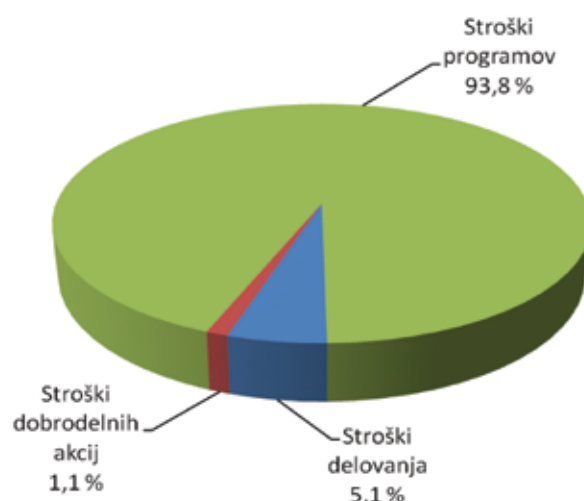
V škofijskih Karitas, zavodih in na Slovenski karitas je bilo v letu 2022 na področju splošne dobrodelnosti, v programih in splošnem delovanju redno zaposlenih 40 oseb in 11 oseb preko javnih del. Tovrstne stroške dela večinsko pokrivajo Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij FIHO in Zavodi v sklopu programov aktivnega zaposlovanja.

Na področju specifičnih in socialno varstvenih programov pomoči odvisnikom, ženskam v stiski, brezdomcem, osebam brez zdravstvenega zavarovanja, migrantom in žrtvam trgovine z ljudmi, kjer stroške dela večinsko financira Ministrstvo za delo družino in socialne zadeve, delno pa še Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij FIHO, je 57 redno zaposlenih in 9 preko javnih del.

Skupaj tri osebe so zaposlene na področju preventive, ena na področju mednarodne humanitarne in razvojne pomoči ter globalnega učenja, ena na področju dobrodelnih akcij ter polovica zaposlenega na področju razvojnih in drugih programov.

VIRI za realizacijo odhodkov mreže Karitas v letu 2022

Vrste odhodkov mreže Karitas v letu 2022

Vir: Letna poročila Slovenske, škofijskih in župnijskih Karitas ter zavodov Karitas za leto 2022.

NAGRADNA KRIŽANKA

maj

Monika Nared

Geslo križanke napišite na dopisnico, pripišite ime, priimek, naslov in telefonsko številko ter pošljite do 17. 5. 2023 na naslov: Slovenska karitas, Kristanova 1, 1000 Ljubljana ali ga sporočite po e-pošti: info@karitas.si

S sodelovanjem v žrebanju soglašate z objavo imena, priimka in kraja bivanja v glasilu Žarek dobrote. Slovenska karitas varuje osebne podatke v skladu s predpisi o varstvu osebnih podatkov.

Vodoravno:

- 1 Tanka obroba lesa na ivernih ploščah.
- 5 Kateri krhek material se oblikje s pihanjem?
- 6 Orožje iz trdega in ukrivljenega lesa, ki prileti nazaj, če ne zadene cilja.
- 8 Lahko kovina z latinskim imenom alumen.
- 9 Najvišji vrh v Karavankah.
- 12 Mesto v Italiji, ki ga je zalil vulkan Vezuv.
- 14 Kako se je imenoval glavni trg v starogrških mestih?
- 15 Kdo je naslikal Mono Lizo?

Navpično:

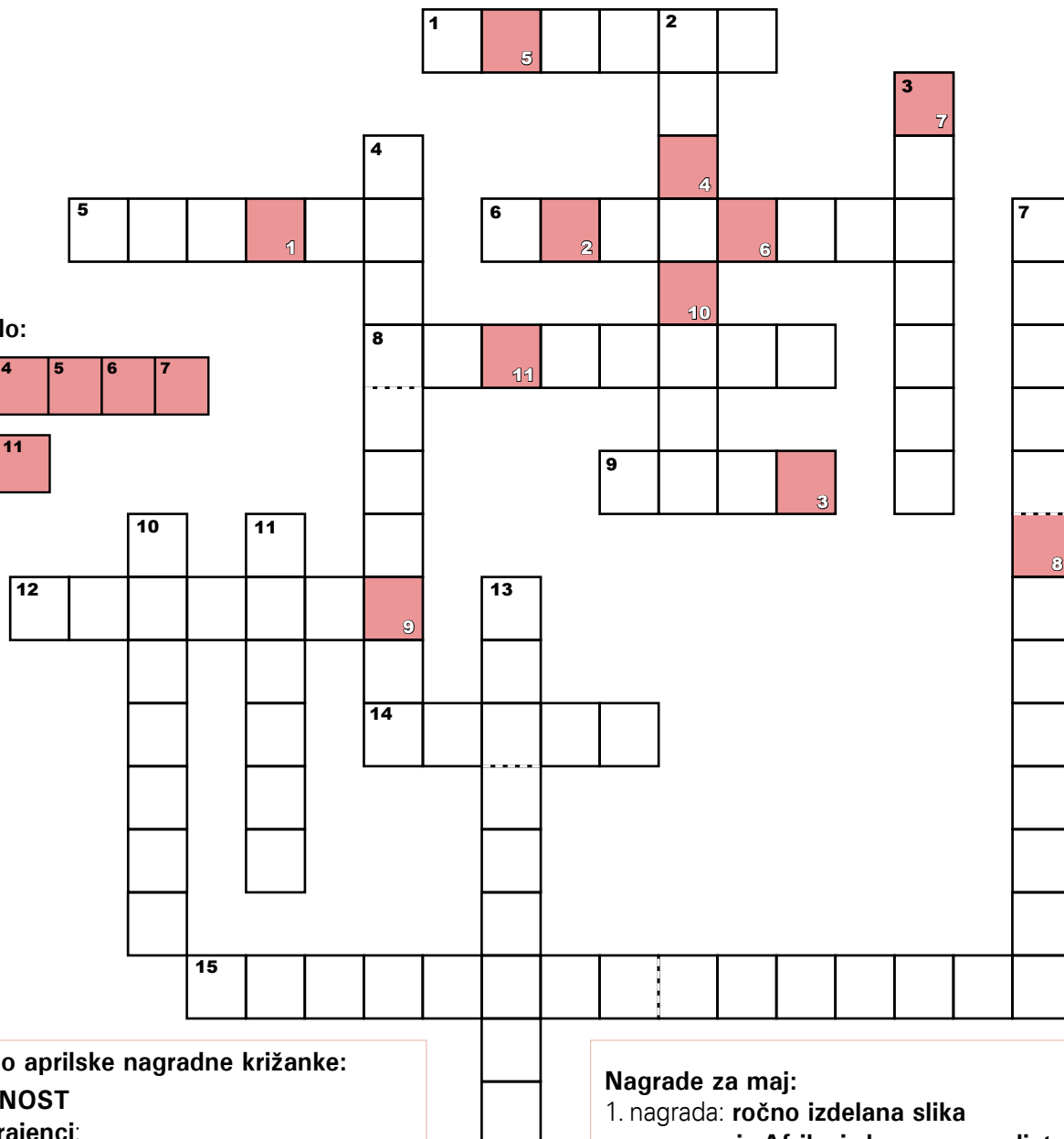
- 2 Kako se imenuje povezana mreža računalnikov po vsem svetu?
- 3 Država, kjer so se pojavile prve poštne znamke.
- 4 Katero slovensko mesto ima v svojem grbu vrtnico?
- 7 Naslov prve knjige o Harry Potterju.
- 10 Maj imenujemo Marijin mesec, oz. mesec ____.
- 11 Kako so stari Grki imenovali svojo deželo?
- 13 Kdo je napisal knjigo Most na Drini in zanj prejel Nobelovo nagrado?

23

Nagradno geslo:

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

8	9	10	11
---	---	----	----

Geslo aprilske nagradne križanke:

NEŽNOST

Nagrajenci:

1. nagrada: **Saša Kuzma, Velika Polana**
2. nagrada: **Sonja Vrhnjak, Muta**
3. nagrada: **Nada Vrabec, Dutovlje**

Nagrade za maj:

1. nagrada: **ročno izdelana slika iz Afrike iz bananovega lista**
2. nagrada: **nogavice youngCaritas**
3. nagrada: **lonček youngCaritas**

Pomlad je čas, ko vse brsti in je čas urejanja okolice. Mladi iz youngCaritas so se podali na delovno akcijo urejanja koč na Rakitni, da bo vse pripravljeno za taborne otrok. Pridružila sta se jim celo ameriška marinca z njihove ambasade v Ljubljani.

Mladi prostovoljci se že vneto pripravljajo na Počitnice Biserov in merijo moči, da bodo zmogli delo z otroki na zdrav način.

Sodelavci Slovenske in škofijskih Karitas so obiskali Splošno bolnišnico Murska Sobota in se srečali z Mobilnim paliativnim timom, kjer so jim predstavili njihove dejavnosti za umirajoče bolnike.

QR koda za dostop do Žarka dobrote na internetni strani preko sodobnih spletnih bralnikov.

Blagoslov velikonočnih jedil v Vrbju (Škofijska karitas Celje) za 40 prejemnikov toplih obrokov, ki so jim za praznike dodatno podarili še praznične dobrote.

